

MARGHIOALA
IONEL
ROMANIȚA
MARIAN
SORIANU
DIDA
CRISTOFOR
AURELIAN
GELU
ȚICLETE
MITRU
CLEOPATRA
MIRCEA
LUCIAN
FRINCULESCU
VIANA
LIANA
UN COPIL

D. R. POPESCU

Ca frunza dudului din rai

dramă în cinci acte

ACTUL I

MARGHIOALA : Nu știu cine este... Dar mă urmărește pas cu pas.

AURELIAN : Poate e o părere... Cine să fie ?

MARGHIOALA : Nu știu. Aseară am găsit sub cearșaf o broască rioasă.

AURELIAN : S-o fi rătăcit... Era fereastra deschisă ?

MARGHIOALA : Închisă. Vrea să mă scoată din minți ! De-o săptămână, chiar din ziua când s-au răsturnat în prăpastie cu mașina lor soții Chivescu... Eram chiar pe malul apei, culegeam brebenei de toamnă... de iarnă... Anul acesta au înflorit târziu, albaștrui, violeți...

AURELIAN : Da, da... brebeni... I-a lovit o altă mașină din spate ? A fost o crimă ? Fiindcă „Dacia“ lor pare să fi

fost izbită de-un alt vehicol... O crimă ?...

MARGHIOALA : Asta m-a întrebat și procurorul.

AURELIAN : Și ce i-ați răspuns ? Ce-ați văzut ?

MARGHIOALA : Poftim ?

AURELIAN : Ce-ați văzut în acel moment ?

MARGHIOALA : Poftim ? A... culegeam...

AURELIAN : Culegeați brebenei, dar când ați auzit bufnitura... ce-ați mai văzut ?

MARGHIOALA : O farfurie zburătoare. Pe cer. Se rotea, se rotea...

AURELIAN : Astăzi am aflat că sosește și fiul dumneavoastră, de la Roma... Lucian e medic...

- MARGHIOALA : Dar eu n-am nevoie de un medic. Vreau să nu fiu omorâtă. Nu crezi că le-am văzut ?
- AURELIAN : Ba da... Chiar am citit că... Înă înainte de a le vedea...
- MARGHIOALA : N-am băut nimic. N-am avut ce. Altfel, mai gust un pahar cu vin... Crezi că de sete le-am zărit ?... Sau crezi că ele nu există ?
- AURELIAN : Există, dar ele se arată mai ales în țările și regiunile unde predomină inapoierea, mizeria... În țările slab dezvoltate... (*Ea tace.*) Nici o epidemie de asemenea obiecte n-o să afli pe cerul Parisului...
- MARGHIOALA : N-am fost la Paris. M-a ferit Dumnezeu.
- AURELIAN : Apar... pe la țară, în țări... Acolo nimeni nu se miră că ocupăse naște cu două capete... Iar un omuleț verde coborât dintr-o farfurie care zboară nu e altceva decât un capriciu al naturii...
- MARGHIOALA : Oricum, dacă a fost o crimă, singele veșnic al omorului... nu se șterge niciodată de pe locul unde 'a fost vărsat... (*Apare Ionel, urmat de Țiclete.*) A, uite-l pe iubitul meu soț, vine cu Țiclete de la vinătoare de țapi... Sau de iepuri ?...
- IONEL : Mare actriță, soțoara mea... În ultima vreme, albă ca o oaie (*Țiclete ride din ce în ce mai tare*), cu cizme de cauciuc în picioare, culege floricele, îi ajută pe copiii vecinilor să-și facă lecțiile la istorie și pictează bivoli și cai miserabili, roșii !...
- MARGHIOALA : Sint o piesă de muzeu. O fosilă. (*Lui Țiclete.*) De ce rizi ?
- ȚICLETE : Ca să trăiesc o sută de ani.
- MARGHIOALA (*lui Aurelian, despre Ionel*) : Sint oaia lui neagră... Steaua lui neagră... (*Țiclete ride. Marghioala iese.*)
- IONEL : E cam nervoasă... intimidată, de fapt, de cum o să arate Lucian... Lucian, care acum șapte ani a fugit în Italia... Da... Îi povesteam într-o seară despre noile descoperiri... Bunăoară, pulsarii... aceste cadavre de stele... care-și arată existența prin semnale de radio extrem de regulate... (*Lui Aurelian, schimbînd tonul.*) Are impresia că e urmărită... Dar cred că e bătrînețea...
- AURELIAN : Unii impart sănătatea omului în trei vârste, cronologice, a treia fiind cea a ieșirii la pensie.
- ȚICLETE : Dar bătrînețea e o boală care începe cînd te naști... (*Ride.*)
- DIDA (*intră*) : Pardon ! Cred c-ați spus o tîmpenie !
- ȚICLETE : Se poate. Sint obișnuit. Și nici nu-mi mai dau seama. Oricum, dumneavoastră sînteți intruchiparea tineretii fără de bătrînețe.
- DIDA : Iar ai spus o tîmpenie.
- ȚICLETE : Din cauză că sint cam răcit. Tușesc.
- DIDA : Tușește ! (*Țiclete tușește.*) Da, ia o aspirină...
- ȚICLETE : Nu iau, că-mi face ulcer.
- AURELIAN : El nu ia medicamente.
- DIDA : Să ia o 'aspirină țigănească...
- ȚICLETE : Aoleo ! Cum e aia ?...
- DIDA : Nu cunoști problema ?... Țiganul cînd e bolnav, se urcă seara în pat cu nevesta, și dimineața se dă jos sănătos... Asta e aspirina... (*Țiclete ride cu hohote.*) Poți să folosești brevetul, sper că nu faci ură de rasă...
- ȚICLETE : Doamne ferește ! Eu sint un democrat de cînd mă știu, un comunist...
- DIDA : Ei, lasă, știu că nu ești înscris în partid...
- ȚICLETE : Nu m-am înscris, ca să nu defilez.
- IONEL : E un pictor deosebit...
- ȚICLETE : Ce vremuri !... Pictam un tablou cu Stalin săpînd în grădina Kremlinului și luam 6000 (șase !) mii de lei. Și un Grigorescu costa cinci sute de lei... Și credeam că *toată viața* (subliniez !) o să fie *la fel*...
- IONEL : Îi plăcea versul liber și fuma țigări de foi !... (*Lui Țiclete.*) Du-te în sufragerie, ți-am cumpărat niște țigări din Cuba...
- (*Țiclete iese.*)
- AURELIAN (*urmărindu-l*) : Repede trece de la ris la plîns... Ce să-i faci ? Ființa lui este alcătuită din aspirații pe care nu și le va împlini niciodată... (*Iese.*)
- DIDA : Parcă numai ființa lui ?
- IONEL : De ce-ai venit aici ?
- DIDA : Aici, lîngă combinatul de porci-ne, unde ești tu director, unde miroase atît de seducător ?
- IONEL : De ce-ai venit aici ?
- DIDA : Fiîndcă te-am chemat ieri la mine...
- IONEL : Da, și-am venit.
- DIDA : Da, ca să-mi faci un copil.
- IONEL : Desigur. Și sper că l-am făcut.
- DIDA : Da, dar dacă am greșit ?... Trebuie să mai încercăm și astăzi să-l facem.
- IONEL : Ferească Dumnezeu !
- DIDA : Lui Dumnezeu îi plac copiii. Ori ți-e frică de nevastă-ta ? (*El neagă.*) Nu ? Atunci ?
- IONEL : E o treabă caraghioasă, să stai ca Adam, gol, și să gifii și să dai din... (*Ride.*)
- DIDA : Adam, prostuțule, nu știa că e gol și nu... Nu cunoști cartea sfîntă ! Ești un ins vulgar, nu vezi în dragoste decît animalul...
- IONEL : Dragă, eu trăiesc între porci, îi hrănesc, am grijă ca veterinarul să le

facă injecții... Ce vrei, în paradusul porcin, am uitat să mai fiu politicoș... (Ride.)

DIDA : Te crezi amuzant ! N-ai haz. Tu ești un animal, dragă, nu te forța să fii spiritual. Spiritual e bărbatu-meu... Iată-l... (Apare Mircea, împingând un cărucior de copii, în care se află Cristofor, orb.) Mircea, unde-I duci pe Cristofor ?

MIRCEA : L-am furat de la surorile Vancea... Voiau să se ducă din nou cu el în fața catedralei, la cerșit...

DIDA : Și de ce să nu se ducă ? Lasă fetele să se distreze, mă băiete !

MIRCEA : Dar fac și bani cu el, că tot ce primește Cristofor de pomană...

DIDA : Lasă, mă, fetele să ia banii primii de nea Cristofor... Cum vrei să faci și ele rost de niște marafeți ca să meargă la mare ? Vrei să se prostitueze ? Vrei să se culce cu tine ?

MIRCEA : Nu vreau... (Iese, împingând căruciorul.)

DIDA (lui Ionel) : Vezi ce spiritual e ? Dar are o hibă !

IONEL : E prea bleg.

DIDA : E prea muncitor... Zilnic vrea ore suplimentare...

MITRU (intră cu niște foi) : Și noaptea.

IONEL (semnând foile) : Ce-i cu noaptea ?

MITRU : Altora, le place să facă noaptea ore suplimentare.

IONEL : Fiecare după capacitățile sale.

MITRU : Și după scaun...

IONEL : Ieși ! (Mitru iese. Didei.) Și ce să-i fac lui Mircea ?

DIDA : Să-i acorzi un concediu.

IONEL : La Predeal ? Nu se poate !

DIDA : De boală.

IONEL : Ce are ?

DIDA : Nimic. Dar trebuie să plece cinci zile la... Predeal !

IONEL : De ce ?

DIDA : Ca să rămîn singură.

IONEL : De ce ?

DIDA : Ca să rămîn cu tine.

IONEL : Păi, să meargă. (Intră Mitru.)

Dacă e bolnav, să se ducă. (Semnează. Lui Mitru.) Vezi că Mircea trebuie să plece la Predeal...

MITRU : În delegație ? Nu ? Nu. Ce are ? Suferă de ce ?

IONEL (arată fruntea) : Cu capul.

MITRU : Câte zile ?

(Dida iese.)

IONEL : O lună. Poate-i trece.

MITRU : Mai bine nu i-ar trece.

IONEL : De ce ?

MITRU : Ca să se mai poată duce la Predeal. Și să rămîneți cu ea...

IONEL : Și dacă se interpretează ?

MITRU : Atunci o să dăm o dezmințire la gazeta de perete.

VIANA (intră, împingând căruciorul în care se află Cristofor) : Hai, bătrîne, dă drumul la guriță...

(Intră Liana.)

CRISTOFOR : Luna care răsare în fiecare seară, nu este niciodată aceeași lună.

LIANA (și ea împingînd căruciorul) : N-a uitat ! Să-l mai pudrăm puțin, să arate și mai a mort... (Il pudrează.) Repetă, maestre...

CRISTOFOR : Soarele care răsare în fiecare dimineață în același punct fix, este întotdeauna un alt soare.

VIANA : În schimb, tu puți ca un hoit.

AURELIAN (intrînd) : E bolnav, dragele mele, suferă cumplit...

VIANA : N-o să dea chiar azi ortul popii, să strice cerșeala...

LIANA : Și distracția. (Vianeii.) Poftim, tu, îl mai parfumez... (Lui Aurelian.) Dar ce vrea să spună cu soarele ăsta și cu luna ?... Poate ne-o întreba vreun imbecil ce-ar dori să dezlege enigmele băboiului nostru...

AURELIAN : Nu știu. Poate vrea să spună că știința nu servește la nimic, dacă nici un fenomen nu seamănă cu altul... Întrebați-l...

VIANA : N-avem timp... Nu vrem să îmbătrînim ascultîndu-i prostiile... Nu ținem cont de sfaturi și nu luăm anti-concepționale... Folosirea unora și a altora în tinerete, accelerează îmbătrînirea femelelor...

LIANA : Da, da, doctore, doar exercițiile fizice, activitatea funcțiilor din om prelungesc puterile omului și încetinesc bolile degenerative... Pa ! Hai, orbule ! Fie-vă milă de un orb din naștere...

VIANA : Bătrîn, neluminat de alfabetizare, nelumit de... (Ies.)

MITRU : Aceasta este Viana. Viana este o cățea, și Liana, la fel.

AURELIAN : Putem noi considera că o cățea e o cățea ? Ai spus că Viana e o cățea. Dar nu există nimic comun între Viana și Liana.

IONEL : Prin cățea, Mitru înțelege specia canină...

AURELIAN : Dar ce este specia canină ?

ȚICLETE (intrînd) : E o specie care este capabilă să latre.

AURELIAN : Asta-i o realitate mentală, un concept... că latră... S-ar putea ca Viana să nu latre.

ȚICLETE : Latră, latră... Pe cuvîntul meu c-am auzit-o lătrînd...

AURELIAN : Domnii mei, sofistică, speculații... Mai bine să bem un sprîț. Nu uitați că eu v-am învățat aceste jocuri, cu Viana și Liana... și Joiana... dar la sprîț. Și n-am spus că sînt cățele, ci vaci...

MITRU : Au evoluat.

IONEL : Ele nu îmbătrinesc, ele evolu-ează.

AURELIAN (*in timp ce Mitru scoate dintr-o sacoașă două sticle de vin, una de apă minerală, pahare — ținute acolo într-o cutie de tablă*) : În organele noastre interne, vîrstele sînt diferite, nu toate îmbătrinesc la fel... Unii au inima mai bătrînă, unora le îmbătrînește mai repede creierul. (*Intră Marghioala.*) Unitatea dintre dorințe și putințe... e perturbată... și de-aici încep diverse seisme interne...

MARGHIOALA : Cineva mi-a frînt luminările de mireasă...

IONEL : Poate s-au rupt singure, de bătrînețe... Poate și ceara, învechindu-se... Dar cum e mai departe ?...

AURELIAN : Moleculele îmbătrinesc, apa din ele îmbătrînește, țesuturile... la toate nivelele se instalează deci bătrînețea... ca igrasia... Îmbătrinesc și vajnicile sisteme de securitate și control, cel nervos, endocrin, cel imunitar...

MARGHIOALA : Nu umblați cu prostii ! Cineva acum cel mult o jumătate de oră a dat drumul la gaz la mine în cameră !

IONEL : O fi vrut să-mi aprind eu o țigară și să sar în aer ! Draga mea, mai mulți dușmani trebuie să am eu ca director, ca tine, care ești doar soția directorului...

MARGHIOALA : Se poate controla... Și se poate măsura și tăietura cu care mi-a fost ciopîrțită rochia mea de mireasă...

IONEL : De ce găsești mereu comploturi ?...

ȚICLETE : Mai bine ai găsi comploturi... (*Ride. Mitru iese, adunînd paharele și sticlele.*) Să măsurăm tăietura... Veterinare, tu ai spus că realul este tot ce se poate măsura... Imaginarul, nu ! (*Ride cu hohote.*)

MARGHIOALA : Nu găsești nici o cauză ?

ȚICLETE : Răspunde, Ionele ! Ideea causalității tremură ?... Cum zice Cristofor ? Luna nu e niciodată aceeași lună... ha, ha, ha... Adică ? Două lucruri nu sînt niciodată aceleași — bravo, bravo ! Veterinare, mai departe ?...

AURELIAN : Două fenomene nu pot să intre în aceeași lege niciodată... și s-o respecte.

ȚICLETE : Cunoașterea lumii este deci schematică...

AURELIAN : Domnii mei, aici e o problemă puțin mai aparte...

MARGHIOALA : Fă-mă și tu neună, ca Ionel !

IONEL : Dar n-am spus asta, dragă... De ce ?...

AURELIAN : Pentru mine problema este destul de simplă... Soții Chivescu s-au

prăbușit cu mașina lingă... Aici este un mister ? A fost vorba de o simplă pană de cauciuc ? de motor ? Un accident ? Sau e o crimă ?

IONEL : Asta e treaba miliției și a procuraturii.

AURELIAN : Da... Însă... Dacă inșii care au provocat accidentul mortal știu că au fost văzuți...

IONEL : De soția mea ?

ȚICLETE : Era pe malul apei, culegea brebenei...

MARGHIOALA : Și tu știi asta ?

ȚICLETE : Ne-ai spus-o de-o sulă de ori, ai uitat ?...

AURELIAN : Rezum : criminalii, ca să le spun astfel... se știu știuți... Dumneai i-a zărit...

ȚICLETE : Are o vedere bună, vede și luna cînd nu se vede pe cer...

IONEL : Termină, zău !

AURELIAN : Le-a dat primul ajutor soților Chivescu... Poate mai erau în viață, poate ei i-au povestit cine erau asasinii și care era mobilul.

ȚICLETE : Și acum asasinii se tem că vor fi dați pe mîna poliției și vor s-o...

IONEL : E destul de logic...

ȚICLETE : Destul de nelogic. De ce nu i-a spus de la început ? (*Marghioalei.*)

De ce nu i-ai spus de la început ?

MARGHIOALA : Sinteți niște nenorociți ! (*Iese furioasă.*)

AURELIAN : Sau se tem ca doamna director să nu-iucidă !...

(*A intrat Dida.*)

ȚICLETE : Da... realul e colorat, multiform, vesel... Iată un subiect pentru un roman polițist... Iar o să mai așterni pe hîrtie, doctore, un roman ?... (*Ride.*) Și, cine e... obiectul, subiectul, fenomenul ?... Cine e prostul care să se substituie primul celui de-al doilea ?... Căci totul e posibil... Noi toți sîntem niște posibili...

DIDA : ...imbecili.

ȚICLETE : Mulțumesc, sărut-mîna. Da, veterinare... acuma te înțeleg și pe tine... și pe Cristofor... Superioritatea realului asupra cunoașterii realului !... (*Ride.*) ...Și a diverșilor asupra unuia singur...

IONEL (*Didei*) : Trebuia să te duci acasă...

(*Intră Marghioala, îi dă două palme lui Ionel.*)

DIDA : Cine e femeia asta ?

(*Aurelian iese.*)

IONEL : Nu știu.

(*Țiclete iese.*)

DIDA : Cum, îți dai două palme și spui că n-o cunoști ?
 IONEL : N-o cunosc.
 MARGHIOALA : Nu mă cunoști ?
 IONEL : Acuma te văd pentru prima oară în viață!..

MARGHIOALA (*Didei*) : Sint nevasta lui.
 DIDA (*lui Ionel*) : Minte.
 IONEL (*mai primind două palme de la Marghioala*) : Cred că nu minte. Mi-am amintit : e soția mea.

DIDA : Și cum de nu ți-ai amintit de la primele palme ?
 IONEL : Atunci m-a lovit neobișnuit de încet!..

DIDA : Îmi jucați o farsă. (*Lui Ionel.*) Tu nu ești căsătorit.
 MARGHIOALA : Așa i-ai spus ?
 IONEL : Cred că da.
 MARGHIOALA (*vrind să-l mai lovească o dată*) : Crezi ?
 IONEL : Sint sigur. Am mințit-o. (*Didei.*) Te-am mințit.

MARGHIOALA : Ca să-i sucești gîtul.
 DIDA : Dar, ce sint eu, gîscă ? Mi-a spus că mă iubește.
 MARGHIOALA : O măgărie !

DIDA : Iubirea nu e o măgărie... (*Marghioala pleacă aproape plîngînd.*) Nu admit asemenea vocabular ! (*Lui Ionel.*) E geloasă, băbuța ta... De ce-ai zis că n-o cunoști ?... Că și-a pierdut firea și te-a lovit ?... Că s-a scrîntit, și-așa n-ai mai văzut-o niciodată ?... De-asta n-ai recunoscut-o ? Ți s-a părut ca o altă muiere, feroasă ?... E geloasă, deci te mai iubește, deci mai e femeie... Dar tot ce face ea e doar o agonie ! O vrăjitoare, o neună care prezice cînd va ploua, cu exactitate, președinta „Confederației liliecilor din podurile bisericilor“, o muribundă care aude voci de înși ce vor s-o otrăvească și s-o omoare, un stîrv intrat nu atît în putrefacție fizică... da, da, cît mai ales mintală... E încercată de diavoli, ispitită acum cu gelozia... Se îndoiește de credința ta în ea și de credința ei în tine, te plesnește ca o țafă... Dar ce te mai ține lîngă ea ? Vîno cu mine!..

IONEL : Ești deșteaptă, dacă mă iei pe mine sluga ta!..

DIDA : Sluga ?
 IONEL : Da.
 DIDA : Atunci sper să-ți faci treburile cu cînte, să nu te faci de rîs ! Dar nu mi-ai răspuns : ce te mai ține legat de ea ?

IONEL : Ei... (*Arată spre Romanița și Marian, care intră, pe biciclete.*) Copiii mei, fiica mea și ginerele meu... Vă cunoașteți ?

ROMANIȚA : Cum să nu, am fost la același liceu... Mama unde este ? Am

găsit castane ! O să se bucare, lui Lucian îi plăceau castanele coapte... (*Iese.*)

IONEL : Ce-ai mai descoperit astăzi, Mariane ?

MARIAN : Un lucru absolut extraordinar, tată ! În „Tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte“, împăratul și împărăteasa, amindoi tineri și frumoși, și voind să aibă copii, au făcut de mai multe ori tot ce trebuia să facă pentru aceasta!..

IONEL : Și tot n-au avut, imi amintesc.
 DIDA : Poate n-au făcut ce trebuia. Ce-au făcut ?

MARIAN : Au umblat pe la vraci și la filosofi, ca să caute la stele și să le ghicească dacă or să facă copii ; dar în zadar.

DIDA : Normal. Ca să ai copii, nu te duci la filosofi ! Și nici nu te uiți la stele ! Dar dumneata cu ce te ocupi, ești folclorist ?

MARIAN : Jurist.
 IONEL : Însă vrea să intre în diplomație... și vrea să cunoască bine cultura noastră veche!..

MARIAN : Știți, basmele, miturile!..
 DIDA : Pe mine nu mă dai gata cu mituri. Dar în diplomație, poate... Și ?
 IONEL : Și ce ? !

MARIAN : A, ce s-a mai petrecut ? Păi asta este extraordinar ! Într-un sat, aproape, a auzit împăratul că era un unchiaș dibaci!.. Și-a trimis să-l cheme. Și unchiașul a răspuns : cine are trebuință, să vină la dînsul.

DIDA : Într-adevăr, extraordinar ! Și s-au dus la el!..

MARIAN : Da, și unchiașul cum i-a văzut de departe, a ieșit să-i întîmpine și totodată le-a zis : „Bine ați venit sănătoși ; dar ce îmblî, împărate, să afli ? Dorința ce ai o să-ți aducă întristare“.

DIDA : Extraordinar ! O să ajungi la O.N.U. ! Praf îi faci ! S-auzim de bine ! (*Iese.*)

MARIAN : Am impresia că tovarășa și-a bătut joc de mine !

IONEL : De ce crezi ?

MARIAN : Fiindcă n-a ascultat ce este extraordinar !... Descoperirea mea este extraordinară ! Cine este unchiașul din basm ?

IONEL : Nu știi.

(*Apare Aurelian, urmat de Țiclete.*)

MARIAN : Oracularul, divinul!.. Satul unde stă unchiașul ar putea fi buricul pămîntului!..

ȚICLETE : Măi, să fie al dracului ! Buricul lumii ? !

MARIAN : Delfi, așa era numit, marcat de-o piatră zisă *omphalos*, „buricul“!..

Deci împăratul și împărăteasa au făcut o călătorie pînă în centrul lumii... de inițiere !

ȚICLETE : Da' acasă nu se puteau ei iniția în tainele lumii ?

IONEL : Țiclete, nu fi superficial. Gine-rele meu studiază... fiindcă în diplomație... Și ?

MARIAN : Și ei au pătruns într-o zonă unde timpul... da, era suspendat...

ȚICLETE : Era pus în cui !

IONEL : Țiclete !

MARIAN : Sfînxul !

ȚICLETE : Pricpe, o zonă... a zeilor, a... A moșneagului...

MARIAN : Exact, moșneagul din basmul nostru este... destinul, dacă vrei, este...

ROMANIȚA (vine) : Marian, vino la masă. *(Îl ia de mîină și ies.)*

ȚICLETE : Ai un ginere, să-ți trăiască ! Te-ai procopsit cu el.

AURELIAN : Nu e bou...

ȚICLETE : Am spus eu că e bou ? Numai că-i bizîie prin cap zeii și împărații ! Sifilis sigur, pe cuvînt. Am avut și eu un cumnat, foarte simpatic, numai că din cînd în cînd mă întreba : „Tu nu auzi mexicanii ?” „Ce mexi-cani, cumnate ?” Fuseseră niște mexi-cani cu chitare pe la noi, dăduseră concerte... El îi auzea. „Unde sînt, cumnate ?” — îl întrebam. „Aici — își arăta el fruntea. Aici cîntă, îi aud, cîntă extraordinar !”... *(Moare de ris.)* Sifilis. Dar ia ascultă, Ionele... Am vă-zut-o pe Dida pe-aici... *(Aurelian iese.)* Unde o-ntinzi ? *(Aurelian a ieșit.)* Porc. Nu vrea să fie de față... O iu-bești ?

IONEL : Da.

ȚICLETE : Și de ce nu te însori cu ea ?

IONEL : N-am ce vorbi cu ea. Așa, de mă întîlnesc cu ea și mai petrecem o noapte, mai merge... Ce mai faci ? Bine. Dezbracă-te ! Bine. Îmbracă-te. Bine. Dar ce să vorbesc eu cu ea toată viața ?

ȚICLETE : Dezbracă-te, îmbracă-te... Ce mai vrei la anii tăi să mai vorbești c-o muieră ?

MARGHIOALA (intră) : Ce puneți la cale, țapi urduroși ? O nouă vînătoare ? Hai, plecați...

ȚICLETE : După gineri-tău, vînătoarea este și ea o inițiere...

MARGHIOALA : Asta vă mai face oa-meni, vînătoarea, fustele... *(Lui Ionel.)* La ședințe, în prezidii, tronezi plin de putere, și cum ieși pe stradă, simți cum te ia vîntul, ești un biet... anon-im, pe care nimeni nu-l bagă în seamă, ca pe un fluture invizibil...

ROMANIȚA (intră în fugă) : Mamă, mamă ! A venit Lucian ! A oprit mași-na... Nu-l vezi ? Hai, mamă... *(Iese în întîmpinarea lui Lucian.)*

MARGHIOALA : Doamne, băiatul meu a încărunțit !

(Intră Lucian. Ține în mîină un gea-mantănaș. Îl lasă jos. O îmbrățișează.)

LUCIAN : Mamă, ce frumoasă ești !

VIANA (intră, împingînd căruciorul în care se află Cristofor) : Azi am ciștigat biștari babani, moșulică a fost în formă...

LIANA (intră ; lui Țiclete, arătîndu-l pe Lucian) : Dar cine e boierul ? Nu mi-luești un orb sărman, boierule ?

ROMANIȚA : Terminați cu ciroul, e Lucian...

VIANA : Domnul doftor de la Roma ? Ah, ce pute ăsta ! *(Îl arată pe Cristo-for.)* ...Mai dă cu parfum, tu !... *(Liana îl dă cu parfum pe orb.)*

CRISTOFOR : Lucian ! Doctore ! *(Se aruncă jos din cărucior. Pleacă în ge-nunchi spre Lucian.)* Doctore, te rog în genunchi, internează-mă într-un spital... Taie-mă, operează-mă, dă-mi orice medicamente, orice, numai nu mă lăsa singur !... Toți fug de mine, fiindcă put ! Nu mă țîn în spitale, mă trimit acasă ca să mor... Și fetele astea...

VIANA : Noi te mai distrăm, bre...

CRISTOFOR (i-a prins cu mîinile genun-chii lui Lucian) : Toți vor să nu mă mai vadă ! Toți vor să nu mă mai audă cum urlu ! Cum îmi pun pătura în cap și răcnesc de durere... Carnea mea e o rană pe mine, sînt un butoi plin cu puroaie... Tot cît sînt sint o bubă ! Mă doare, băietele... totul... Și mi-e frig. Fac foc în cameră de nădușec pereții, și eu mor de frig. A intrat gerul morții în mine, și ei s-au săturat de durerea mea, s-au scîrbit de mine... Și eu m-am scîrbit de mine, de toate, îmi crapă capul !... Omoară-mă, dar nu mă mai lăsa singur cu moartea din mine... Semnez orice, că poți să-ncerci orice medicamente pe mine, orice otravă, ca pe un ciine, să mă tai în o mic de bucăți... Și-așa nu mai sînt bun de nimic și știu că n-o să mai trăiesc... Dar nu mai pot suporta atîtea chinuri... Îmi plesnesc mințile !... Și ei... ei... Pînă și copiii fug de mine, pînă și nepoții mei... Cînd îi chem la mine... Cînd îi sărut pe frunte... ca și cum ar'fi ultimul meu sărut... fug de mine ca de dracu' ! Doamne, greu e să îi bătîn, oriunde... deși nu știu prin alte părți ce se-ntîmplă cu bătrîni...

ȚICLETE : În alte părți, bătrîni sînt mîncate de vii... *(Rîde și iese.)*

CRISTOFOR : Pielea mea rece și jilavă îi îngrozește pe nepoții mei... Fug ca de diavol, doctore... Ajută-mă, sau omoară-mă, omoară-mă, omoară-mă ca pe un ciine !

ACTUL al II-lea

IONEL : Ce temperatură are ?

MITRU : Cine ?

IONEL : Aristotel.

MITRU : Vierul ? E în revenire de formă.

IONEL : Vezi, că pe el ne bazăm... Ce rație i-ai dat azi ?...

MITRU : Mobilizatoare.

AURELIAN (*intră*) : Purceii aduși săptămîna trecută din Anglia au o ușoară neliniște...

MITRU : Să n-aibă cumva limbrici.

IONEL (*lui Aurelian*) : Ești doctor, fă-i să se simtă bine...

(*Intră Marghioala.*)

MITRU : Eu zic să le pun o muzică la casetofon, să le tihnească masa... (*Marghioala rîde.*) Nu-i de rîs, așa am pățit și data trecută... Și pînă nu le-am pus melodie cu ăia patru... cu bitlișii... Că erau obișnuții cu muzică englezescă... Le dăm și lături, e drept... Pardon, înu le mai dăm lături, le dăm proteine...

IONEL (*lui Aurelian*) : Vezi care-i situația... Și să se mai spele pe mîini îngrijitoare alea cînd intră la purcei, c-ar putea să-i infecteze cu microbi și viruși... Greu le intră oamenilor în cap că fără igienă nu se pot crește mii de porci... (*Aurelian iese.*) Nu putem asigura exportul dacă nu terminăm cu debandada...

MITRU (*Marghioalei*) : Ah, ce bine-mi pare că nevastă-mea îmbătrînește... (*Ionel pleacă în urma lui Aurelian.*)

MARGHIOALA : De ce ?

MITRU : Nu vezi... tot ce e bun aici, se vinde la export... Vinul, fificații de gîscă, carnea de porc... Mîine-poimîine mi te trezești c-o lege care spune că toate femeile frumoase trebuie date la export... (*Se apropie Lucian.*)

MARGHIOALA : Cum ai dormit, copile ?

LUCIAN : Aburit. (*Mitru iese.*) Ca după meciurile de fotbal cu cei de la școala hortiviticolă din Turda... Și cînd m-am trezit, privind tavanul, lustra, aceeași... mi-am amintit de poezia ce ne-ai recitat-o de „Ziua recoltei”, cînd direcțiunea liceului v-a invitat pe vreo cinci-șase actori de la teatru... Am reținut-o poate fiindcă... mă rog, ale lor erau pline cu porumb... versurile, vreau să spun, cu sfecică, cu vagoane de cartofi livrate peste plan... „Medeea” — se numea... Am citit în dicționar ce era, acasă... O mai știi ?

MARGHIOALA : Nu știu...

LUCIAN (*recită alb*) :

„Pentru iubire, ea își trădă părinții
Frații și țara.

Pentru iubire, ea pierdu cerul,
Sub care se născuse, pămîntul,
Pe care crescuse, totul.

Plecă pe mare cu preafrumosul ei
Mire

Și născu o casă de copii.

Și cînd își pierdu iubirea

Dădu foc lumii

Își omori odraslele

Nimic să nu mai rămînă

Ca înainte

În ticăloasa Grecie”.

IONEL (*intră furios, urmat de Mitru*) :
Să-i ia dracu’ ! Arde-i c-o amendă
zdrăvănă, să țină minte ! (*Apare și
Aurelian.*) Joacă biza ! (*Iese.*)

MARGHIOALA : Cine ?

MITRU : Niște proaste de îngrijitoare. Ele
joacă biza și purceaua fată... Pardon,
scroafa. Și eu le-am spus și cînd e
ora de liniște a... să tacă, să nu le
tulbure siesta...

IONEL (*revine*) : Rizî, Mitre ?

MITRU : Rid, tovarășe director. Că sînt
și eu prost. Dar am să mă amendez
în primul rînd pe mine.

IONEL (*lui Lucian*) : Dragul meu, avem
pretenții să concurăm pe piața mon-
dială cu țări mari producătoare de
carne de porcine... Și noi lucrăm nu
cu specialiști...

MITRU : Cu țărani.

IONEL : Cu țărani, cu țigani, cu ce dă
Dumnezeu !

ȚICLETE (*intră*) : Cu hoți, cu hoațe care
duc acasă cum pot îngrășămintele
combinat... Și n-au nici o noțiune de
igienă... Cred că de sînt porci, nu pot
crăpa...

MITRU : Și cînd le spun : „Liniște ! Fată
purceaua Caterina de...” rid ! Țărani,
țigani, hoți și hoațe... Fără nivel știin-
țific !

IONEL : Ieși !

MITRU : Mă duc. (*Ieșind, lui Lucian.*) Dar
ce e grozav... vierii noștri cei mai de
soi și scroafele cele mai... competitive,
vorba lui Țiclete, au niște nume !...
Domnul doctor i-a botezat : Ulise !
Platon ! (*Ionel se duce spre el.*) Am
ieșit.

AURELIAN : Adevărul este că noi sîntem
un popor care ne-am păstrat umorul...

ȚICLETE : Da, da, umor mai avem, des-
tul de mult... Bunăoară eu, dacă n-a-
veam umor, crăpam de mult ! Aveam
durere fioroasă și o stare de imobili-
tate aproape totală ! Cristofor e un
dulce copil. Am trăit la Cluj, unde
dacă se află ceva din plin pe piață,

- reumatism se numește ! Condiții minunate mai sînt și pentru boli de inimă și infarct, dar clima este ideală pentru cutra de reumă... Aproape eram paralizat... Dar eu m-am vindecat cu vitamina C și cu cel puțin pe zi zece minute de ris ! (*Ride.*)
- AURELIAN : Vitamina C, în doze masive... e cea mai bună terapie a insuficienței glandelor suprarenale și a sistemului endocrin... Risul înlătură stările de stress ! Asta-i cheia minunii...
- MARGHIOALA : Și voința, drăguță, voința lui de a înfringe imposibilul... (*Întră Romanita.*)
- AURELIAN : Nu chiar imposibilul, ci unele situații-limită...
- IONEL (*lui Lucian*) : Voință pe care măcă-ta n-o mai are...
- ROMANIȚA (*lui Lucian*) : I-am spus, acolo o să aibă zilnic rufe curate...
- (*Ticlete iesec.*)
- MARGHIOALA : Nu sînt bolnavă, să mă schimb în fiecare zi...
- ROMANIȚA : O să ți se aducă mîncarea în cameră.
- MARGHIOALA : Pot să mi-o gătesc singură.
- ROMANIȚA : O să ai liniște...
- MARGHIOALA : Da, liniștea de la spitalul de nebuni. (*Lui Lucian.*) Dacă-ți tragi galoșul după tine și-l iei drept cățel, poți să trăiești o sută de ani ca un om sănătos.
- IONEL : Ieri dimineață ai spus că ți-a dispărut cățelul...
- MARGHIOALA : Și aseară mi-au spart oglinda din dormitor...
- ROMANIȚA : Întimplări cărora le dai niște proporții... Zău, mamă, toată lumea îți vrea binele.
- MARGHIOALA : Binele și biserica mă-si ! (*Iese.*)
- AURELIAN (*lui Lucian*) : Adevărul e... asta e cel puțin părerea mea... că mama dumitale se crede urmărită, amenințată... Și poate și este, nu zic nu... Vede la orice pas violența luînd adevărata sa înfățișare, a morții...
- ROMANIȚA : Dar noi n-avem răci o vină !
- AURELIAN : Desigur... Totul a pornit de la un accident, sau... Au murit soții Chivescu și...
- IONEL : De-atunci e numai nervi, aude peste tot și vede peste tot numai dușmani... Chiar și eu îi par un...
- ROMANIȚA : Și i-am recomandat să se ducă o vreme la Predeal, ori în altă parte, la munte... Strigă mereu, se revoltă...
- AURELIAN (*lui Lucian*) : Veșnica problemă... revolta și opresiunea... Dar ele există și trebuie să trăiești cu ele...
- MARGHIOALA (*întră*) : Nu-i mai împuțai capul băiatului cu prostii. Cît mă ajutați voi ! (*Romanitei.*) Tu ce faci pentru mine, în afară de faptul că te uiți și pentru mine în oglindă ?
- ROMANIȚA : Vai, mamă, am impresia că...
- MARGHIOALA : ...mi s-a scurtat memoria, hai ? Nu, îmi aduc aminte de tine cum te pișai în pat și la șase ani...
- IONEL : Vorbești prostii !
- MARGHIOALA : Nu, vreau să vadă că am memoria întregă. (*Romanita iesec. Lui Ionel.*) Și tu ?... O, tu oferi lumii munca ta... Crescătorii de porci... Ea o să-ți poarte numele... Cînd o să fii oale și ulcele, pe frontispiciul combinatului de porcine va străluci : Ionel... Tu dai nume realității, tu faci istoria, tu dai nume istoriei, tu ești istoria creșterii acestei porcării...
- IONEL (*lui Lucian*) : Așa-și bate mereu joc de mine și de toate...
- MARGHIOALA : Cine se bucură de viață numai cu gîtul și cu burta și cu plăcerile pielii încălzite de piele e un fericit... Dar totul să fie numai atît ?... (*Ride.*) Nu, pentru el mai este și Căterina de Medici...
- IONEL (*lui Lucian*) : Vezi și tu că e...
- MARGHIOALA : Cum sînt ? Șuie ? Omul dă cu piatra în porc — și porcul fuge ; sau în geam, și geamul se sparge ; sau în Dumnezeu — și Dumnezeul din icoane chiorăște ; sau în apă !... Și el vede cum zboară piatra și ce efect produce izbitura ei, și astfel el începe să înțeleagă nu doar cum o piatră strivește capul șarpelui, sau face țândări un ulcior pus pe prispă, ci înțelege, Ionel al meu, cum acționează lucrurile... (*Ride.*) Și dacă eu n-am stare, și dacă ele își schimbă stările, ulciorul, Dumnezeu, atunci îți dai seama, Luciene, ce pricepe bărbatul meu cu mare uimire ? Că, domnule dragă, ce putere de șoc, ce forță de acțiune au atunci animalele, un ciine asmuțit întoarcete turma de oi, da, da... și mai ales ce putere grozavă au atunci oamenii, cum acționează ei asupra pietrelor, porcilor, ulcioarelor, asupra lui Dumnezeu, a oamenilor, asupra lumii !... El a descoperit acest secret și nu-i mai este frică de nimeni, nici rușine... și crede că el este buricul buricului...
- IONEL : Poftim, zilnic face asemenea... isterii... Se mai satură omul și de găluște cu prune, și de fragi !
- MARGHIOALA : Noi sîntem sub porci, nu sub vremi, așa vrei tu... (*Strigă.*) Covrigel ! Ah, puiule, unde-ai fost ? (*Întră Gelu, cu un cățel în brațe.*) Covrigel ! M-ai făcut să plîng toată noaptea. (*Întră cățelul în brațe și iesec.*)

IONEL : Vine fiu-său de la Roma, și ea nu doarme toată noaptea din cauza lui Covrigel ! Gelule, unde l-ai găsit ?

GELU : Conașule, am citit azi-dimineață în ziar că doamna și-a pierdut căte-lul...

IONEL : Bine, bine, dar cum l-ai găsit ?

GELU : Eu știu unde să caut, coane Ionele. Am mină bună, rodată, bre ! (*Intră Romanița.*) Cătelul fiicei dumneavoastră nu eu l-am găsit de șapte ori ? Ce nu face omul pentru o bănuț ? (*Intră Țiclete*) Bine de dumnealui că n-are ciini !

ȚICLETE : N-ai javre, n-ai pureci. Dar ce ești, bre, așa de tatuat pe brațe ? De ce aștepta capete de femei pe bi-cepșii tăi ?

GELU : Coane, e simplu : în caz de intru într-o bătaie și-mi taie cineva mina, să mi-o pot recunoaște...

IONEL (*ii dă niște bani lui Gelu*) : Mulțumesc...

GELU : Cu plăcere, și-altă dată... (*Iese.*)

IONEL (*lui Lucian*) : Poftim, s-a găsit cățelușul... Și ce cap ! Și cine era capul răutăților, cine a dat cu piatra în Dumnezeu, de l-a chiorit ?... Eu ! Am mai consultat și eu niște medici... Caz tipic de delir de persecuție ! Este în stare să nu doarmă o săptămână, să tune și să fulgere, să-și ruineze sănătatea, să se distrugă, ca să triumfe, ciștigând ceva derizoriu !... Așa-și apără ea onoarea, drepturile !

AURELIAN : Toate au o cauză... Și din ziua când soții Chivescu... de-atunci s-a agravat povestea... Evident, e urmărită... Dînsa își vede de treburi, dar se simte 'vinată... Și este. Covrigel, mă rog... Gelu e cunoscut ca hoț de căței... Dar ciinele ciobănesc, a fost otrăvit ! Cabanei unde-i plăcea mamei dumneavoastră să meargă duminică... i s-a dat foc ! Sint prea multe coincidențe ! Poți înnebuni ! Dînsa își dă seama că e pîndită, dar nu știe de către cine... Și Țiclete ride !

ȚICLETE : De fapt, toți rîdem.

AURELIAN : Părerea mea este că... i se vrea moartea... Dar de către cine, și pentru ce, nimeni nu știe !

ȚICLETE : Lucian nu crede în ballverne...

LUCIAN : Nu-i așa... Cunosce un caz asemănător... Mergînd spre Milano, o mașină s-a răsturnat, s-a aprins... Ani de zile persoana care a văzut scena a fost urmărită din umbră de către cei care pusese ră la cale accidentul... Fără ca persoana... să știe că e urmărită... Și într-o primăvară, mergînd pe același drum, persoana a văzut în oglinda retrovizoare că e urmărită... Și că i se pregătea aceeași... Era o curbă unde o greșală de pilotaj era fatală, dacă

ei te izbeau din spate nici măcar pei tare... Dar și el putea să-i omoare, frînînd brusc și...

ȚICLETE : Și i-a omorît ?

LUCIAN : De-i curăța, nu mai afla nici-odată de ce i-au ucis ei pe cei doi soți din Milano...

AURELIAN : Spera să-l bage la pîrnaie pe asasini și să afle enigma... Dar spe-rînd, l-au aruncat și pe el în pră-pastie !

LUCIAN : Nu.

ȚICLETE : Și ?

LUCIAN : Povestea e mai lungă, poate o să v-o spun altă dată... Important e acum altceva : că și în acel caz, și în cazul cu mama și cu... martorul era implicat într-o afacere de care era străin !

ȚICLETE (*lui Lucian*) : Tu erai martorul ?

AURELIAN : Ce contează ?

ȚICLETE : Ei, voiam și eu să știu cum e prin Italia, ce-i cu Mafia... 'Acolo se citește multă literatură pornografică ? Dar Dante mai e la modă ?

LUCIAN : Toată lumea e încîntată de el, fără să-l citească... Dar important nu e să vezi un film, bunăoară de Fellini, ci să ai o părere despre el...

(*Intră Marian.*)

ȚICLETE : Ca la noi, bre ! Geanta lăti-nă ! Dar oamenii sint fericiți acolo, bre ? Că asta-i întrebarea !... Ce idel au ei despre fericire, despre patrie, despre Dumnezeu ?

LUȚIAN : Idei — ce minunat ! Dar idei grozave are toată lumea. Patria ? Patria este limba în care te rogi lui Dumnezeu, în care injuri, în care vorbești cu tine însuși...

MARIAN : Se poartă... de secole, și un soi de... Uite, Schopenhauer zicea că disprețuiește națiunea germană din cauza prostiei ei...

ȚICLETE (*șoptindu-i*) : Nu te-a întrebat nimeni...

MARIAN : Nietzsche, pentru a scăpa de oroarea de a fi german, își găsea stră-moși polonezi...

IONEL (*lui Marian*) : Țiclete i-a pus lui Lucian întrebarea, ca să vadă de mai ține cu țara noastră...

MARIAN : De ce să nu țină ? Eu voiam să spun... Byron insultă Anglia, Turgheniev, Rusia, spunînd că nu poate trăi decît în Germania...

ȚICLETE : Pentru că scriitorii, domnul meu, cred că ei trebuie să submineze ordinea unei țări... Și că dacă laudă, devin suspecți... Cunosce problema, ca artist, de cînd mă blamau pentru pic-turile mele...

MARIAN : Dar Eminescu ?

ȚICLETE : Să lăsăm ! Cînd eu pictam haturi înfrățite, alții rideau și se cre-

- deau persecutați... Află că mă pricepe la creatori și artiști... Cum unul pare persecutat, cum are geniu !
- MARGHIOALA (*intrind*): Bine că tu n-ai fost persecutat niciodată ! (*Lui Lucian.*) Vezi că-i în stare să te provoace... dacă nu ți-ai vindut țara, frații... Și te pictează la Securitate !
- ȚICLETE : Ce să-l mai pictez ? Fugind de la noi, s-a pictat singur... (*Ride.*) Ah, domnule Lucian, pe vremuri mai tur-nam și eu... de nevoie, bre !... Dar acum cine mai are nevoie de mine ? Și cum să te vorbesc de rău ?... M-ar bate Cel de sus... Am auzit că ți-a murit băiatul !... Dumnezeu să-l ierte.
- ROMANIȚA (*intră*): Pofțiți, e gata masa !
- (*Toți se îndreaptă spre intrarea în locuința lui Ionel.*)
- MARGHIOALA (*lui Ionel*): Să nu-mi spurci patul...
- IONEL : Ești bătrână, muiere, ce tot bogănești despre patul sfânt al căsniciei ? ! Nu te uiți în oglindă ? (*Îi întinde o oglindă scoasă din buzunar.*) Privește-te ! Numai piele și zbircituri ! Te-am luat mai bătrână decât mine, lasă-mă să mai respir și să mă mai bucur și eu de viață, cât mai pot...
- MARGHIOALA : Eu te-am oropsit, cu fundul meu ? Și-acuma sînt grasă ca o bașoaldă ? Nu sînt ! Vrei o puicuță, vulpe ! Dar o să ți-o jumoale alții, o s-o-mparți cu alții.
- IONEL : Decît să mănînc singur fasole bătută, mai bine împart puil cu alții..
- MARGHIOALA : Mă crezi o obială, de mă lași ? Fără nici un farmec (*suride*), fără farmede, fără nici o putere ? O moartă ? Un strigoi ?
- IONEL : Da, da, al unor zile nebune de altădată... (*O privește în ochi. Rece.*) O criminală ai fost toată viața !
- MARGHIOALA : Tot ce-am făcut a fost din dragoste pentru tine, Ionele.
- IONEL : Din stricăciunea singelui și a minții tale.
- MARGHIOALA : Stricăciunea venea din dragoste pentru tine, Ionele.
- IONEL : O să mă spinteci și pe mine cu satirul ? Acuma ?
- MARGHIOALA : Niciodată ! Te las în viață, să mă porți în sufler, ca pe o groază, ca pe o pedeapsă a lui Dumnezeu... O, nu ! Mint ! Nu te blestem ! Te iubesc, Ionele... (*Îi cade în genunchi*). Tu n-ai nici o vină. 'Afurisitul de primar a pus ochii pe tine pentru țirfa de fie-sa... stricata... Sau mă înșel ? Mă înșel !
- IONEL : Ridică-te, tu, vrei să ne vadă cineva ?
- MARGHIOALA (*ridicîndu-se*): E o femeie curată, sfîntă, plină de dragoste,
- nedată la rele... (*suride*) nelumită... nepreamulțumită... S-a aprins carnea pe ea, întilnindu-te. Ea e de vină, nu tu, ea te vrea. Și-o înțeleg. Și-a pierdut mințile, cum mi le-am pierdut eu cînd te-am întilnit. Taur nebun ce ești... (*Ride.*) Iubitul meu, nu mă părăsi...
- IONEL : Ești penibilă... Acum vrei să pari neînfricată, acum te lingusești... Prețul ăsta e un semn al curajului tău, că te tirăști și în genunchi ca să rămii cu mine... dar e și un semn al unui curaj smintit : căci mă faci să înțeleg că nu vei cunoaște mila, de te las...
- (*Gelu apare. Se ascunde într-un tufis.*)
- MARGHIOALA : Nici milă, nici îndurare.
- IONEL : O s-ajungi pe mîna organelor de miliție.
- MARGHIOALA : Dacă n-o să mai fiu cu... pot ajunge oriunde...
- IONEL : Ești șuie ! Nimeni nu te mai iubește, nimeni nu mai ține la tine... Lucian miine-poimîne se cară... Singură, părăsită...
- MARGHIOALA : Cel părăsit și sărman nu se mai are decît pe sine. Dar mie mi-e de-ajuns ! Mai am un prieten, mă mai am pe mine, ura mea întregă...
- (*Apare Romanița. Stă nevăzută de ei, nu se apropie.*)
- IONEL : Nebunia... Mai bine te-ai mai răcori la un sanatoriu... Nu ți-e teamă de pedeapsă ?
- MARGHIOALA : Nu mi-a fost nici cînd te-am scăpat pe ține de la moarte.
- IONEL : Legile sînt pe ține cît capra !...
- MARGHIOALA : Mai grea pedeapsă decît cea pe care mi-o dau singură nu există.
- IONEL : Nu ți-o da.
- MARGHIOALA : Nu pot.
- IONEL : Și care este ?... Moartea ?... A cui ?
- MARGHIOALA : Vei vedea.
- IONEL : Te lauzi. Vrei să mă șantajezi ?... Că te vei sinucide ?...
- MARGHIOALA : N-o să-ți fac plăcerea asta.
- ROMANIȚA : Hei, mamă, tată... Nu veniți la masă ?... (*Intră în casă.*)
- GELU (*cu o sabie în mînă*): Cu Dumnezeu înainte !
- MITRU (*intră, îl vede*): Conașule !
- GELU : Da, taică.
- MITRU : Ce-i cu sabia aia ?
- GELU : E a lui Napoleon, lua-m-ar dragu'... Vreau s-o vînd tovarășului director... Eu ce să fac cu ditamai iatanul ?
- MITRU : De unde-o ai ?
- GELU : Moștenire de la tata. Și tata, de la tata lui tata. Al bătrîn a furat-o și

el din vreau război. Pune mâna pe ea :
aur curat.

MITRU : Taie ?

GELU : Brici.

MITRU : Atunci mi-o lași mie, să tai cu
ea niște varză la rațe...

GELU : Varză, conașule ? Niet !

MITRU : Atunci mă fac al dracului... și-ți
ghicesc în palmă de ce-ai venit aici.

GELU : Matale, bre, ghicitor ?! Mor de
ris.

MITRU : N-aș crede. Ai venit să-l furi
pe Covrigel.

GELU : Să fiu al mamei dacă...

MITRU : L-ai șutit și-alatăieri seară...
Pe-al Romaniței de șapte ori...

GELU : De șase, bre.

MITRU : De șapte. Furi ciini de rasă...
Că lumea s-a prostit, nu mai are du-
lăi pe lingă casă... Aștepți anunțul în
ziar.

GELU : „Pierdut ciine rasă... imatricu-
lat... numărul... Ofer recompensă...”
Da, coane — și mă prezint la propie-
tar cu patrupedul. M-ai prins. Îți dau
sabia ! (*Se aude oprindu-se o mașină.*)
Aoleo ! Primarule, la asta i-am furat
de șaispe ori javra...

SORIANU (*intră urmat de Cleopatra*) :
Vreau să vorbesc cu directorul de la
porci.

MITRU : Face duș, că vrea să minînce.

SORIANU : Să nu mai faci duș. Dar asta
de ce umblă cu sabia în mină ?

MITRU : Îi caută o teacă.

SORIANU : Bagă sabia în teacă !

GELU : Să vedeți...

SORIANU : Gura ! Bagă sabia !

GELU : Dar n-am unde !

SORIANU : Caută ! Marș ! Nu sta cu ea
în mină, umblă... Caută ! (*Gelu iese.*)
Și tu, caută-l pe...

MITRU : Îl caut. Dar... păcat că n-ați
privit sabia... Era a lui Napoleon...
(*Iese.*)

CLEOPATRA : Ce-a spus ?

SORIANU : Nu știu, nu eram atent. Mai
bine cîntă-mi tu ceva din „Traviata”...
Eu mor după „Traviata”... (*Ea începe
să cînte.*) Parcă ceva cu Napoleon ?!...
(*Ea cîntă.*) Dar Napoleon avea sabie,
nu se trecuse la revolver ?!... (*Ea cîn-
tă.*) Să-mi notez. Să se cerceteze. Și
dacă era a lui... o s-o luăm pentru
muzeul municipal. Patrimoniu. (*Ea
cîntă.*) Ah, ce voce !

CLEOPATRA : Dragul meu, sînt fericită !

SORIANU : Dar ce te-a apucat ?

CLEOPATRA : Vom avea un bebeluș !

SORIANU : Noi ?

CLEOPATRA : Împreună.

SORIANU : Drept cine mă iei ? Eu mă
sînt incapabil să concep așa ceva.

CLEOPATRA : Dar e gata conceput...

SORIANU : Nu mă supraestima ! Mă
crezi capabil de-o asemenea perfor-

manță ? Imi fac autocritica, nu sînt eu
omul acela putincios.

CLEOPATRA : Dar numai pe tine te-am
iubit !

SORIANU : Eu nu sînt capabil să te las
gravidă, oricît m-ai iubi ! Eu am alte
sarcini. (*Apar Ionel și Mitru.*) Direc-
tore, am niște oaspeți de la centru...

MITRU : Am înțeles. (*Iese.*)

SORIANU : Ce-ai înțeles, tovarășe ?

IONEL : Lăsați... se pricepe... De lapte.

SORIANU (*ieșind, urmat de Cleopatra
și Ionel*) : În altă ordine de idei, am
auzit ceva de-o sabie a lui...

IONEL : A cui ?!

CLEOPATRA : A lui Damocles...

SORIANU : Taci, tu, nucles ! A lui Na-
poleon... Cred că pentru patrimoniu ar
fi binevenită... (*Ies.*)

AURELIAN (*vine din casă, urmat de Lu-
cian*) : În toamna asta am aflat un
lucru uimitor... Că un șanț... mai exact,
un tranșeu... ca să devină una cu pămî-
ntul... Da, da, trebuie să treacă o
sută de ani ! Amintirile pămîntului
sînt formidabile.

LUCIAN : Dar ale omului ? (*Intră Ţi-
clete.*)

AURELIAN : Omul ?... Dacă n-ar fi vor-
bele mari... Științific, apă și niște ele-
mente chimice... Da, cu o precizare :
că în structura omului există toate
acele elemente care compun stelele...
Să fie omul o stea luminoasă, vie ?
(*Intră Marian și Romanița.*)

ŢICLETE : Da, numai că de pui doi oa-
meni alături, iese o dandana... Încep
certurile, apoi legile, crimele, apoi
pedepsele... Și mai vine și un imbecil
de artist !... noroc că eu nu sînt
artist !... care crede că e purtătorul u-
nui mesaj, că e deținătorul adevărului...
O iluzie ! Oamenii sînt niște can-
ibali, în orice secol în care trăiesc...

ROMANIȚA : Mariane, pronunță-te...

MARIAN : În capitolul despre canibali,
Montaigne... arată cum o lume fără
canoane, fără legi, fără dogme... Nu-mi
aduc aminte exact citatul...

ŢICLETE : ...fără hașcemeuri...

MARIAN : O societate fără judecători,
deci fără justiție, fără...

ŢICLETE : ...miliție...

MARIAN : ...da, fără poliție, trăiește în
justiție, în libertate, în egalitate, în
fraternitate...

ŢICLETE : Fiindcă n-aveau conștiință,
bre !

ROMANIȚA : Nene, dar nu e de ris...
Marian a studiat...

MARIAN : Montaigne...

ŢICLETE : O lume condusă de instincte,
bre, niște animale, niște insecte... A-

veau ei legile lor, bandiții, ca Mafia ! Este ? Mafiații nu sînt cei care nu respectă legile ?... ci doar hașcemeurile lor ?... (*Romaniței.*) Crezi c-am bătut prea mult ? N-am bătut mult, dar m-am pilit repede... (*Ride.*) Raiul așa era, fără legi, fără notari, primari, medici veterinari, portari, porcari, pictori aruncați la coș... Dar ce mai spune, dragă, Montaigne ?

ROMANIȚA : Hai, puiele. (*Îl ia de mîină pe Marian și pleacă.*)

AURELIAN : În acele lumi liniștite, totul a fost bine pînă în ziua cînd cineva a deschis o cutie... (*Suride.*) Desigur, a Pandorei !

ȚICLETE : Și-a ieșit conștiința, știința... Și ce mai canibali grozavi ne-am făcut, bre, oameni buni ! (*Ride cu hohote și iese.*) Conștiința, esența spirituală a omului... (*A ieșit.*)

LUCIAN : Ce se-ntîmplă cu mama ?

AURELIAN : Cred că ea a deschis această cutie... (sau, cum să spun... Nimănui nu-i place să știe că există un ochi care-l privește mereu... Dînsa e acest ochi... Un ochi de fosfor, care și noaptea vede și nu-i lasă... (*Apare Marghioala.*) Știați că la restaurantul „Belvedere” clienții nu sînt lăsați să se plictisească la masă în așteptarea chelnerului ? Primarul a făcut să le fie pusă la dispoziție o sală de așteptare frumos mobilată...

MARGHIOALA : Nu ține, veterinar, tu nu spui bancuri decît cînd vrei să ieși dintr-o incurcătură... Mă birfeai ? După o anumită vîrstă, bărbații devin bătrîni înțelepți, iar femeile bătrîne nebune... În felul ăsta sînt puși pe o linie moartă... (*Aurelian dă să plece.*) Pleci ? (*A apărut Țiclete.*)

AURELIAN : E tîrziu... Și-am bătut destul...

ȚICLETE : Tu cînd te-mbeți, te-mbeți pentru a te confesa... eu, pentru a uita... (*Îl ia de umeri.*) Tu ești optimist, eu sînt nihilist... (*Ies.*)

MARGHIOALA : Nu mi-ai povestit de Ștefăniță... A murit de leucemie... Dar...

LUCIAN : Era într-o zi cu soare, toți vecinii își săpau grădinile vilelor lor... Mă mutasem de la Roma de trei ani, eram lîngă Hamburg... Toți știau că mi-a murit copilul, unul n-a venit să-mi spună un cuvînt... Fiecare își vedea de treburile lui, fiecare cu casa lui, cu averea lui, cu morții lui... L-am întins pe o masă... și l-am spălat, împreună cu Teofil... Mi-am spălat fiul mort, cu săpun, l-am bărbierit, ajutat de celălalt copil al meu... L-am tuns. L-am privit : zîmbetul lui murise, cuvintele lui se șterseseră din gura lui... Și pe fereastră, văzîndu-mi vecinii

cum își tundeau iarba grădinii m-am simțit îngrozitor de singur, străin... Făcusem bani, cîștigam bine, mă prețuia, mă înlegeam bine cu ei, dar unul nu mi-a sunat la ușă să-mi spună : „domnule doctor, îmi pare rău...” Nici priveghi, nici femei care să jalească, nici vorbă de lacrimi... O lume fără de lacrimi... Nimic, nimic, liniște, singurătate, ca și cum nu se întîmplase nimic... O, mai bine într-un sat, să bei țuică, să nu crăpi de bogat, dar să-ți dea cineva „bună ziua”, cînd îți moare un copil în casă... L-am îmbăiat, l-am șters cu prosoape curate, l-am îmbrăcat, i-am pus cravata roșie pe care i-o făcuse cadou o fată, de ziua lui... Și-am chemat la telefon Crematoriu. Și acum e doar cenușă, aici, în urnă... (*Deschide geamantănașul lăsat pe prisma casei.*) L-am adus, un pumn de cenușă... Vreau să-l înmormîntez în pămîntul pe care s-a născut, acasă... Da, desigur, vecinii mei nu erau oameni răi, dar aveau obiceiurile lor... A doua zi am găsit în cutia poștală zeci de scrisori de condoleanțe, fiecare îmi trimisese una...

MARGHIOALA : Tu legi vina fugii tale din țară de moartea băiatului... Nu, nu-i o pedeapsă a cerului, Ștefăniță de avea moartea în el, boala, și aici se ducea... Dar atunci totul ți s-ar fi părut cumva firesc... Așa, crezi că trădarea pămîntului... te-a pedepsit... Nu-ți adevărat.

LUCIAN : Știu. Și totuși...

MARGHIOALA : Asta e... acest totuși... cu toate că medicii de-acolo te-au ajutat cît au putut...

LUCIAN : Am plecat atunci... pentru copil... Să aibă ce eu n-am avut niciodată, să poată călători. N-am vorbit prostii despre cei rămași acasă, m-am dus acolo doar cu băieții mei...

MARGHIOALA : Ce să-ți spun ? Să-ți păstrezi firea ?

LUCIAN : Moartea suedezului — cum îi spuneam lui Ștefăniță, că era blond... — m-a îmbătrînit c-o mie de ani... Cum îmbătrînise și el, de-alteia medicamente, cum chelise... de-alteia raze... Era ca un moș... Și-nțelegea neputința medicinei... înțelegea și trăia imposibilul... A murit mai bătrîn ca mine, mai înțelept, mîngîindu-mă pe pâr, simțînd că eu ratasem totul, fericirea... și că el, plecînd, el, Ștefăniță, ca un tată al meu, mă lăsa în singurătate, într-o grea singurătate... Și el a zis să-i duc cenușa în țară, s-o îngrop în grădina bunicilor, sub nuc, lîngă riul în care se scaldase... Cenușa lui, sub nuc, cenușa care a mai rămas din el și din visele mele...

ACTUL al III-lea

AURELIAN : Mitru spune c-a auzit un foc de armă !

ȚICLETE : Am vorbit la telefon cu fie-sa : nu e nici o urmă de glonț... Cred că s-a speriat de vreo mașină și-a alunecat în ripă... Doar n-o fi încercat să se arunce ?... (Ride.) N-avea nici o șansă, din locul ăla, decît să-și frîngă cîteva coaste... Ce motiv ar fi avut ? C-a plecat Lucian din nou în Zapadni Europe ? Era de așteptat... Omul și-a făcut numărul fiului risipitor, dar dolarii sînt dolari ! Ce gînd s-o fi împins ?...

AURELIAN : Absența a ceva care să dea sens vieții...

ȚICLETE : Dragul meu, eu trăiesc fără sens de cînd nu-mi mai cumpără ni-meni tablouri !... Și ? Fără busolă nu se poate naviga ? Mă iertați, conte... Ei, toate o să intre în normal... Viana și Liana au dus căruciorul lui Cristofor la parcare... Acolo o s-o lase Salvarea, o s-o pună fetele în cărucior și-o s-o aducă acasă... Dar astea sînt în stare într-o zi s-o ducă în tîrg să cerșească biștari cu ea... (Ride.) N-o să fie așa, n-o să le lase Marghiolița, o să spui... O să le lase, de cumva paralizează...

AURELIAN : Poate, dezintegrarea unei personalități... Inșă am auzit că miine îl aduc de la spital și pe Cristofor...

ȚICLETE : Nu-l poate vindeca nici un medicament...

AURELIAN : Prima oară cînd am intrat într-o sală de disecție, am văzut cadavrul unui bătrîn... un cerșetor. Am fost fascinat de unghiile de la picioare, lungi, grele, deformîndu-i degetele, ca niște copite... Avusese acel ins, bînd — căci fusese cam bețivan — o voluptate a autodistrugerii... Se simțise mereu un număr anonim ? — mi-am zis. Pînă atunci am crezut că bolile vin din afara noastră... Dar de la acel cerșetor m-am întrebat ce diavol îi îndeamnă pe oameni să se autodistrugă ?

ȚICLETE : Mitru bănuiește c-a tras cineva cu arma ?... Uite-l că vine... Dar ce ne-a povestit Lucian... cu Milano ?... nu ți s-a părut că el era martorul ?... Ți-a spus sfîrșitul acelei întîmplări ?

AURELIAN : Nu, dar ca orice întîmplare, nu poate să aibă decît puține variante de final... Ori că martorul i-a prins pe bandiți și le-a zis : „spuneți totul, totul despre cei uciși în mașină, v-am văzut...”

ȚICLETE : Și află adevărul...

AURELIAN : Și se crede în siguranță... Bandiții fiind învinși !

ȚICLETE : Crede el, dar ei încearcă și...

AURELIAN : Exact. Ori reușesc să-l rădă, dacă el e găgăuță, ori, dacă nu e găgăuță, îi aruncă el în prăpastie... În fond, în viață nu există decît două soluții mari și late...

ȚICLETE : Ori tu, ori ei... Totul e să nu le bazezi decît pe tine, pentru a-ți apăra pielea...

AURELIAN : Singura eroare fiind : să crezi c-ai învins... (Suride.)

MITRU (intră) : Se gîdilă ca o fată mare și cînd trece peste ea umbra unui bărbat...

ȚICLETE : Cine, bre ?

MITRU : Parcă nu știți ? Nebuna pentru care e toată fierberea asta...

ȚICLETE : Nebune sînt destule. Care dintre ele ?

MITRU : Fecioara... Fata lui tat-său ! Merge cu capul între urechi, nu vede în dreapta, nu vede în stînga, nu dă bună-ziuă... Știe 'ce vrea de la domnul director... Și el...

ȚICLETE : În fața fecioarei, nici funcția de director... și nici gloria sa nu-i pot fi de nici un folos... (Ride.)

MITRU : Și nici nu merge cu dispoziții... Dar să nu vă bată grija, dumnealui nu i-a pierit nechezatul, dacă-i trebuie încă un ham de muiere, la care să tragă... Dacă munca merge, și viața trebuie să meargă. Uite ziarul, am raportat c-am recoltat cartofii, sfecla, c-am cules porumbul... I.A.S.-ul nostru !

ȚICLETE : Și nu s-a cules ?

MITRU : Priviți, domnule pictor. E acolo, pe cîmp, se vede cu ochiul liber.

ȚICLETE : Și de ce-ați mințit ?

MITRU : N-am mințit. Acuma ne-a venit nouă rîndul, ca să raportăm... Ca să se creadă în alte județe că noi muncim și ei stau. Ca să-i mobilizăm. Propagandă, bre. Dar are o hibă chestiunea asta, că nu se poate pune în farfurie, ca fasolea... Vorbești despre fasole, dar nu mănînci fasole.

AURELIAN : Deci ați raportat o minciună ?

MITRU : Minciuna, domnule veterinar, e ca muzica... Gîdilă în mod plăcut auzul.

ȚICLETE : Dar se fură la țară, ca în codru.

MITRU : Păi ce să facă bieții țărani, trebuie și ei să mănînce ceva... Domnule pictor, pînă nu s-o înțelege odată că agricultura n-o fac nici inginerii, nici veterinarii, nici activiștii... O fac țărani ăia de lucrează pămîntul... Dacă lor nu li se dă cît merită, n-o să fie agricultură, nici dacă am importa in-

- gineri, zece pe metru pătrat... Nu spuneți că fură, că vă bate Dumnezeu ! Va să zică eu sint țăranul... Dumneata dai dispoziții și eu răspund de cum se îndeplinesc dispozițiile dumitale... Adică eu n-am nimic sub pălărie ?! Dar m-am săturat să lucrez după capul dumitale și să răspund cu capul meu !... Pardon !
- ROMANIȚA (*intră*) : Doamne, ce zi !... Bine că... e întreagă... (*Lui Aurelian.*) În două clipe vine și mama... Vreți o cafea ? (*Aurelian și Țiclete vor.*) Mitre, bei o cafea ?
- MITRU : Mulțumesc, doamnă, nu... Eu beau numai ce-a băut tata...
- ROMANIȚA : Da, da, spune... Ce ?
- MITRU : O țuică...
- ROMANIȚA : Am uitat... Hai să mă ajuți...
- MITRU : Știam eu c-o să vă aduceți aminte, doamnă Romanița... Aveți un nume frumos.
- ROMANIȚA : Mama mi l-a dat, dar nu-mi place... Toți colegii, încă din liceu, îmi spuneau... Mușetel ! (*Iese urmată de Mitru.*)
- AURELIAN : Vine și Ionel... Sint convins că de la fata lui Sorianu... Nu prea și-a găsit bine momentul... Se poartă cam nesăbuit...
- ȚICLETE : La I.A.S. treburile îi merg strună...
- AURELIAN : Porcii cresc, porumbul e în cîmp... Măcar toată lumea de la I.A.S. așteaptă semnătura lui pentru 'a putea să înceapă să trăiască... Omenirea e de mii de ani, Țiclete, trăiește de mult...
- ȚICLETE : Și tu nu-l iubești ?! Doar nu vrei să-i iei postul ?
- AURELIAN : Decît să spui o nerozie, mai bine gîndește-te ce este calul... Definiția calului... (*Iese, s-o ajute pe Romanița.*)
- ȚICLETE : Gitul calului în virful dealului, ghici ciupercă ce-i ?
- IONEL (*intră furios*) : Toată dandanaua pleacă de la cretinul de Lucian... Numai pocinoage mi-a adus de cînd îl știu... Și acum, din cauza lui, Romanița și Marian n-o să poată lucra în străinătate, eu... și nevastă-mea bate cîmpii... Fiul risipitor... Adio, mamă !... Adio, viață organizată, adio, adio !... Și astfel el se descoperă liber, ca aerul, ușor, nou... cretinul !
- ȚICLETE : Ești cam palid ! De unde vii ?
- IONEL : De la nevasta lui Mircea.
- ȚICLETE : Parcă erai mai gras cînd te-ai dus la ea. Nu ți-a dat nimic să mînci ?
- IONEL : Decît ce nu-ngrașă omul. Au sosit... (*Iese. Peste cîteva clipe intră Marghioala, în cărucior, împinsă de Viana și Liana. Marian, Aurelian, Ro-*
- manița, un medic în halat alb, Mitru.*) Bine-ai, venit, draga mea...
- MARGHIOALA (*Romaniței*) : Ce faci ?
- ROMANIȚA : Deschid fereastra, mamă.
- MARGHIOALA : Bine, bine... Simt un aer amar, care vine din cimitir.
- IONEL : Nu glumi...
- MARGHIOALA : Nu glumesc, e un aer uscat, fără oxigen, fad... Nu simțiți ? E un aer care vine din altă lume.
- IONEL : Întotdeauna ți-a plăcut să glumești... Cum o să vină aerul ăsta din... moarte ?... Doar n-o aduce el... Să închid fereastra ?
- MARGHIOALA : Faci cum vrei, aerul tot vine mereu spre mine...
- ROMANIȚA (*celor de față*) : Am făcut niște cafele... poftiți !... Și o țuică... (*Ies. În scenă rămîn doar Marghioala și Ionel.*)
- IONEL : Ce-ai pățit, draga mea ? Ai căzut ? Cum de-ai ajuns acolo ? Parcă plecasei prin combinat... A tras cineva cu vreo armă ? Sint absolut... absolut !... Și de ce ți-ai bătut joc de doctori c-ai văzut un mistreț cu falca de jos din aur ?
- MARGHIOALA : Fiindcă așa și era, și eu un ochi în mijlocul frunții, de fosfor, și în părul lui dormeau liliiecii... cum dorm scaietii în lina oilor...
- IONEL : Nu mă lua ca pe-un prostănac... Uți unde te afli ?
- MARGHIOALA : Unde ?
- IONEL : Ești acasă la tine, puîșor.
- MARGHIOALA : Ce ciudat e să te afli la tine în casă și să nu-ți dai seama !
- IONEL : Recunosc, te-am mai supărat, dar... Ai plecat de-acasă și... chiar unde-a avut loc accidentul în care soții Chivescu... La Piatra Scrisă...
- MARGHIOALA : Trei zile nu va mai ninge...
- IONEL : Te cred, draga mea, doar de cînd te cunosc, n-a fost o singură zi cînd tu să spui că va ploua — și n-a plouat ! Sau că n-o să ningă... Și n-a nins ! Nu te cred o vrăjitoare, ca unii imbecili, știu doar... presupun... nu ?... Ai o sensibilitate mai deosebită...
- ȚICLETE (*intră cu un pahar pentru Ionel*) : Și pe mine, cînd se schimbă vremea, mă dor oasele, ceafa, capul...
- MARGHIOALA : Pe mine nu mă dor.
- ȚICLETE : Știu, știu... tu ești „Regina zăpezilor...” aduci zăpezile, ce spui, aia se întîmplă... Bei un pahar ?
- IONEL : Nu, te rog... ieși... (*Țiclete iese.*) E măgar, dar e băiat bun. În fond, cînd ai spus tu în '953 că va fi o zăpadă cumplită, a și fost !... Și cînd în...
- MARGHIOALA : Atunci de ce nu crezi în mistrețul cu falca de aur ?
- IONEL : Și cu un ochi de fosfor în frunte ? Pentru că nu vreau să-ți bați joc de mine.
- MARGHIOALA : Dar eu nu-ți spun ție

că l-am văzut... nici doctorilor... Ci mie ! Am ieșit din bucătărie și-am plecat spre puierniță... Apoi am trecut pe la maternitatea de scroafe... Soarele era alb pe cer, ca o lună, ca un fund de căldare din argint, lucea alburii, ca și cum ar fi fost noaptea... La măcelărie, se tăiau trei vaci slabe. Curgea singele în pământ, negru, ca o leșie, încărcat cu lucernă și cu flori de iarbă moarte, mâncate de străbunicele lor din Elveția, de unde fuseseră aduse... Bălegarul de la porci duhnea groaznic, omorînd orice vietate în pământ...

IONEL : Știu, dragă, poluează, e plin de acizi... Infectează pinzele freatice, de n-o să mai avem nici apă de băut ! Dar ce pot eu face, sînt prea mic ? !

MARGHIOALA : Am luat-o la dreapta. Lozincile scrise de tine în tinerete cu bidineaua pe gardurile primăriei au putrezit odată cu lemnul... și-au fost arse în cuptoarele de copt mălaiul... În piriul de gunoaie ce curge de la combinat spre răsărit pluteau șapte lilieci cu aripile retezate cu foarfeca de tuns via.

IONEL : (*incepe să se agaseze*) : Și dulăul cu un ochi a început să latre... neputînd el să vadă și să înțeleagă mare brînză din... Mai bine îl luai în lesă pe Covrigel, decît să te lași condusă... prin combinat, pe cîmpuri... de o stîr-pitură înfricoșătoare, de un monstru... Ptiu ! Ptiu ! Să nu-l visez ? (*Suri-de el.*)

MARGHIOALA (*nu-l ia în seamă, ca și cum ar vorbi singură*) : Porcii grohăiau, nouă, sub cuțit, și în visele lor vedeau cum creștea troscolul verde și cum înfloreau cartofii... ! (*Intră Marian, tiptil.*)

IONEL (*șoptindu-i*) : Vîno, au început să înflorească în visele porcilor cartofii...

MARGHIOALA (*parcă ignorîndu-i*) : În stînga, un pavilion de iarnă, al fotografilor. În dreapta, palatul de vară al jucătorilor de șași... Casa culturii era în renovare, i se punea tapet galben... În saloanele Palatului de justiție, tocmai se dădea un bal... (*ride*) al chelnerilor... Dar peste tot nu se vedea țipene de om ! Casa de cauciuc era închisă — avea relăche !... În Palatul lîinii, ca și în cel al discului, al congreselor, al televiziunii, al telefoanelor, al microfoanelor, al parfumurilor, al pijamalelor, al electricității, al atomului, al sporturilor, al automobilului...

IONEL : Domnea o atmosferă de lucru !

MARGHIOALA : Consfătuiri, afișe, megafone, simpozioane, mese rotunde, anunțuri... Iar în Palatul acului de siguranță, în al porcilor, guguștiucilor...

IONEL : Termină !

MARGHIOALA : În templul bambucului, al ciorapilor trei sferturi...

IONEL : Termină, am spus !

MARGHIOALA : Doar muzică, obiecte, obiecte, lucruri, lucruri, nici un zeu, nici un Dumnezeu, regii sînt detronați, nu se mai construiesc biserici pentru Dumnezeu, palate pentru țari, pentru împărații Japoniei... Nimic, nici în dreapta, nici în stînga, toți au fost decapitați, puși la naftalină, obiectele au devenit...

IONEL (*lui Marian*) : Vrea să mă scoată din țîțni !

MARIAN : Tată, nu... Vrea să spună că obiectele au devenit zeii noștri. Că ele vor locui în palate, ca zeii, lor ne vom ruga, nu înțelegi ? Lîinii, microfoanelor, discului...

MARGHIOALA : Porcilor... (*Ride. Lui Ionel.*) Mă pui să povestesc... ca să vezi că sînt nebulă ?

IONEL : Nu.

MARGHIOALA : Ba da. L-ai chemat și pe Marian, să ai un martor...

MARIAN : Nu m-a chemat.

MARGHIOALA : Atunci ai venit din proprie inițiativă, ticălosule ! Monștrilor le este frică ! Vă e teamă, ticăloșilor ! (*Intră Mitru.*) Mitre, privește-i ! În ciuda aparentei lor puteri, ei sînt nefericiți ! Nu vezi, cerul e bolnav, raiul e mîncat de lepră, porcii sînt gloria țîrgului nostru ! Nimeni nu iubește pe nimeni !

IONEL : Iubim doar ce știm că va muri.

MARGHIOALA : Atunci eu sînt nemuritoare.

IONEL : Draga mea, ai nevoie de liniște.

MITRU (*Marghioalei*) : V-am adus niște pere pădurețe, vă plăceau... (*I le dă și iese.*)

IONEL : De ce sîntem noi nefericiți ? Că ne este teamă de starea sănătății tale ! (*Marghioala suride.*)

MARIAN : Nu, ci pentru că sîntem duși... purtați de o putere... țîrîți de milurile puturoase și negre ale unei viituri subterane, care e pentru noi fără ieșire...

IONEL : Prostii... Dorința de frumos, de moralitate, de echilibru... pe care o pretinde întotdeauna slăbănogul care pierde jocul... (*Marghioalei.*) Tu vrei ca nimic să nu se schimbe... N-ai încredere în simțurile tale subred, vrei o lume incremenită, un adevăr...

MARIAN : ...încremenit...

IONEL (*lui Marian*) : Taci, mă. Un adevăr...

MARGHIOALA : Absolut...

IONEL (*rizînd*) : Absolut ? ! Sau absolut să fie ?...

MARIAN : O certitudine.

IONEL : Ți-am spus să-ți ții fleanca ! (*Marghioalei.*) Privește pe fereastră, frunzele se mișcă...

MARIAN : Lumea se mișcă.

IONEL : Lumea nu-i o iluzie, un număr nemișcat, fix... Certitudinile gândurilor tale fixe sint...

MARGHIOALA : Vreți să mă băgați la nebuni.

IONEL : ...sint mai neghioabe decât orice minciună și fantezie pe care le pot...

MARGHIOALA (*rizind*) : ...scoate la iveală sentimentele tale, singele tău nărod... (*Alt ton.*) Te alinți. Minți. Mereu crezi că totul e un joc, o partidă de vânătoare... Dar tu crești porci în cocine ! Și pute în jur... Voi ați făcut combinatul ăsta, nu eu, porcăria asta!... Nu simți cum pute ?... Milurile astea bălegăroase, care otrăvesc apele curgătoare...

MARIAN (*lui Ionel*) : E clar, e clar, în subconștientul ei, aluviunile acestea toxice care au consecințe nefaste în cadrul sistemului ecologic, fără ieșire, sint chiar labirintul...

IONEL : Du-te, mă, dracului ! (*Marghioalei.*) Porcii fac gloria noastră, a mea ?... Munca și mintea mea... m-au făcut să inving, să fiu cine sint !... (*Intră Romanița.*)

MARIAN : (*furiOS c-a fost jignit*) : Nu-i adevărat, nu judeci marxist...

IONEL : Tu nu judeci nicicum !

MARIAN : Gloria Atenei a venit din banii scoși din minele de argint... de la Laurion. Arginții au învins Persia ! Ei au construit corăbiile, ei au chemat în Atena sculptori, filosofi, poeți...

ROMANIȚA : Reprodu-te, Marian, nu te lăsa...

MARIAN : Filosoful Anaxagora a fost sfătuitorul lui Pericle...

IONEL : Eu nu sint Pericle și tu nu ești sfătuitorul meu !

MARIAN : Pericle și-a expulzat mai apoi sfătuitorul... Asta, ca să știi ! Am făcut acest periplu...

IONEL : Ca să-mi arăți mie că argintul meu sint porcii mei... Te credeam un om cu mintea la cap !

ROMANIȚA : Este, tată, dar e și el nervos, ca orice om cu prea multă minte !

IONEL : Îl dă mintea afară din casă ! (*Iese.*)

MARGHIOALA : N-am nici bărbat, nici băiat, nici fată, nici ginere... deci nu mai exist...

MARIAN : Exiști...

MARGHIOALA (*surizind*) : Existența mea este inexistentă.

ROMANIȚA : Ba da, m-ai făcut pe mine...

MARGHIOALA : Tu te-ai făcut singură.

ROMANIȚA : Mamă !

MARGHIOALA : Ce-a fost înainte, oul sau găina ?

MARIAN : Ce ?

MARGHIOALA : Înainte au fost de toate.

ROMANIȚA : Faci bancuri dubioase...

MARGHIOALA : Oare ? Dacă crăp, voi o să-mi faceți numai bucurii. O să-mi comandați o coroană scumpă, este ? Și cai mascați... (*Cintă.*) „Ecaterino, ve-dea-te-aș moartă, / Cu dric la poartă, / Și cai mascați...” (*Romanița începe să plîngă.*) Plîngi, fata mea ?

ROMANIȚA : Plîng...

MARGHIOALA : Foarte bine. Înseamnă c-ai ajuns o mare actriță. Ce-am visat eu să ajung, ai ajuns tu, fără să visezi... doar cu institutul și cu, da... cunoașterea vieții... Nu mă mai iubesti, mamă, dragostea ta pentru mine a devenit o corvoadă...

ROMANIȚA (*nervoasă*) : Chiar că !... (*Iarăși plîngînd.*) Doamne Dumnezeule !...

MARGHIOALA : Nu te ruga degeaba, nu crezi... Nu există nici un Dumnezeu în ceruri, sau pe pământ, care să-ți ierte ticăloșia...

ROMANIȚA : Dar cu ce ți-am greșit ?!... (*Iarăși ieșindu-și din fire.*) Vreau să fiu și eu odată liberă !...

MARGHIOALA : Libertatea îți poate ocupa tot timpul... și să nu mai poți munci, găti cartofi franțuzești... (*Ride.*) Te-ar putea distruge... Ar trebui să te bat cu nuiaua la fund ! Dar degeaba, tot n-o să-ți mai îndrepti spinarea... (*Se uită într-o oglindă.*) O, am încărunțit, m-am bașoldit !... Și lumea a rămas la fel de tinără !

MARIAN : O să te-ajutăm să te-ndrepti, mamă.

MARGHIOALA : O să m-ajutați să ajung la balamuc. (*Arată afară, pe ferastră.*) Ce vedeți ?

ROMANIȚA : Cerul.

MARGHIOALA : Mai priviți ! Ce vedeți ?

MARIAN : Cerul...

MARGHIOALA : Cerul acum nu face două parale ! Trece mistrețul cu falca de argint...

ROMANIȚA : De aur sau de argint ? (*Lui Marian.*) Of, iarăși începe !

MARGHIOALA : Aleargă, e în fruntea turmei de mistreți... Ne cheamă, parcă, nu vedeți ochiul lui cum strălucește ? (*Intră Aurelian.*) Casa noastră se învîrte pe loc, amesc !... E blestemată să se-nvîrtă pe loc, înconjurată de mistreți... El ne urmărește cu ochiul lui de fosfor... O să ne înecăm în lături, căutînd să fugim de-aici, ca niște șobolani, de pe o corabie beată...

ROMANIȚA : Să chemăm doctorul ! (*Lui Aurelian.*) Vede mistreți ! Unul cu...

MARIAN : Monstrul... (*Lui Aurelian.*) Lui socru-meu i-a spus ceva despre o lume a nopții, miloasă...

MARGHIOALA : Și lilieci sint în coama mistrețului !... El calcă peste șerpi, peste șopirle, întră în negura de sub pădure !

- ROMANIȚA : Mă duc să sun Salvarea.
(Iese.)
- MARGHIOALA : Doamne, se întunecă cerul, nu ne mai vedem, ne facem mai mici, ca niște melci !... Cade soarele, zboară lilieci din părul mistrețului cu un singur ochi...
- ROMANIȚA (intră, urmată de Ionel. Îi dau apă Marghioalei dintr-o cană, cu forța) : Bea, mamă, bea apă !
- MARIAN (lui Aurelian) : Mistrețul o cunoaște, crede ea, și ea face tot ce zice el... Animalul, monstrul acesta e ca... în lumea de neguri în care se-nvîrte casa, pământul... E ca destinul, mă înțelegi ? Fosforul, focul, începutul lumii... centrul lumii...
- IONEL : Buricul ! Mai taci dracului din gură și mai adă niște apă rece !...
- ROMANIȚA (după ce au reușit s-o culce pe Marghioala pe pat) : Mă duc eu...
- MARIAN (lui Aurelian, despre Ionel) : N-are acces la idei !...
- MARGHIOALA : Toți sînteți ca niște scoici ticăloase... (Ride.) Și eu, și eu...
- MARIAN (lui Aurelian) : Și ea se crede vinovată, ticăloasă... dar nu la fel cu noi... fiindcă ea vede răul, îl cunoaște...
- IONEL : Cînd te simți ca o scoică, poți să-l vezi și pe Dumnezeu !
(Romanița intră cu o cană plină cu apă.)
- MARIAN (lui Aurelian) : Nu-i adevărat... Ea se vede ca o... adică, mergînd spre înțelegerea lumii...
- IONEL (șoptindu-i lui Marian) : ...a propriei ei scrințeli !... Pst ! A adormit ! (Toți vor vorbi mai încet.)
- MARIAN : Nu, nu... Scoica e ca un... ca o antenă de televiziune !... (Lui Aurelian, despre Ionel.) Altfel n-o să-l fac să priceapă... (Tuturor.) Ceva care captează trecerea de mii de ani a omului pe pămînt... a vieții... de cînd era, de cînd eram poate chiar niște scoici !
- IONEL (Romaniței) : Cred că e nevoie de doi doctori !
- ROMANIȚA : Tată, Marian e foarte deștept !
- IONEL : Dragă, eu cînd am plecat de-acasă, mama nu mi-a spus : „să nu fii prost, mamă”, și nici : „să fii deștept pe unde te-i duce, mamă”, fiindcă nu puteam avea mai multă minte decît cu cită mă făcuse ea, nici mai prost, nici mai deștept, nu puteam fi ! Mi-a spus : „să nu te faci de rîs, mamă !”
- AURELIAN : Adică să nu fii nici mai prost, nici mai deștept decît ești... (Împăciuitor.) Mi-ai mai spus și mie... Dar Marian vrea să ne vorbească despre acele teritorii întunecoase și alunecoase ale inconștientului... (Se aude un foc de armă. Privesc pe fereastră. Vine și Marghioala lîngă ei.) Un foc de armă, vreun vînător...
- MARGHIOALA : Trag în mistreț !
- IONEL (rizind) : Strică echilibrul sistemului ecologic... (Marghioalei.) Eu dau pe terenurile agricole cu îngrășăminte chimice, ăla tragic cu arma... Cum să se mai înmulțească sălbăticiunile ? Ce-o să iasă de-aici ? Pînă o să ne spună... (se uită la Marian) subconștientul nostru, țin să vă comunic prietenește cî analizate de laborator venite azi de la Centrală indică și la noi prezența nenorocirii numite fitotoxicitate... Dar nu vă alarmați, e minimă... Ca și inexistentă !
- ROMANIȚA (lui Marian) : Pronunță-te și tu... (Marghioalei.) Ți-e bine aici în fotoliu ?
(Marghioala nu-i răspunde, stă dusă pe gînduri.)
- MARIAN (Romaniței) : Adică substanțele chimice nu mai pot fi metabolizate de către plante. Urmările ? Intoxicații, scăderea natalității... Căci aceste substanțe sînt transmise de către plante direct animalelor.
- IONEL (lui Aurelian) : Ce-mi plac mie imbecilii care știu totul...
- ROMANIȚA : Ce-ai spus, tată ?
- IONEL : Că deși grîul... intoxicat de ierbicide, poate fi un pericol pentru alimentația oamenilor... nu ne mai putem întoarce în comuna primitivă !... Căci am trăi o criză cumplită, criza grîului ! Deși n-ar fi bine să ajungem victimele propriilor noastre descoperiri.
- ROMANIȚA : Nu asta ai spus.
- IONEL : Nu, dar tu înțelegi : că nu-ți pot spune...
- ROMANIȚA : Te-ai repeta.
- IONEL : Da.
- ROMANIȚA : Ei, vezi, de-asta țin eu atît de mult ca Marian să poată lucra în exterior... Chiar la o ambasadă mai mică, bunăoară în Brazilia... (Se aude din nou un foc de armă. Ionel, Marian, Aurelian ies.) Crezi că trag în mistrețul... (ca să-i fie pe plac) acela ?...
- MARGHIOALA : Nu l-au nimerit. Dă-mi din scrin verigheta lui țică-tău... N-o mai poartă, i s-au îngroșat degetele...
- ROMANIȚA (îi aduce inelul) : Ce vrei cu ea ?
- MARGHIOALA : Nu-ți fie frică, n-o înghit, și nici n-o iau cu mine...
- ROMANIȚA : E ștearsă, parcă îmbătrînită...
(Intră Marian.)
- MARGHIOALA : Ți se pare. Parcă mai simt în ea căldura miinii lui... (O sărută.)
- ROMANIȚA : De ce-o săruți ?... E o biată bucată de metal...
- MARGHIOALA : Aiurea ! E imaginea tinereții mele... a fericirii...
- ROMANIȚA : A fericirii dumitale ?
- MARGHIOALA : De ce rîzi, proasto ?!...

Din... din asta te-abai născut tu.
ROMANIȚA (*rizînd*) : Și eu care credeam
că din singele vostru !

MARGHIOALA : Liniște ! (*Se duce spre
fereastră.*) Pădurea de la poalele mun-
telui e pîndită de o nenorocire... N-o
să taie azi nici un stejar, nici un
brad ! Natura e nedreaptă, un om se
apropie de turma de mistreți... Scroa-
fa care are puii de la mistrețul de
argint se apropie de ripa în care au
murit soții Chivescu... (*Romanița își
face cruce.*) Gura puștii o pîndește, și
omul, dușmanul ei dintotdeauna... Ea
se duce în fața puștii, să-și apere
puii... (*Intră Ionel și Aurelian.*) Nici
o pace nu este între ei, numai ura !

ROMANIȚA (*lui Ionel*) : De ce întîrzie
doctorul ? Iar s-o fi îmbătat pe
drum !... (*Iese.*)

MARGHIOALA : Ciinii de vinătoare nu
îndrăznesc să se apropie de ei... Lîngă
apă, porcii scoși din țarcuri să se
plimbe și să se scalde, se lăfăie în no-
roi... (*Se aude un foc de armă.*) A
tras ! A lovit-o în frunte, singele i-a
țîșnit din gură, limba îi atîrnă... (*Ia-
răși un foc de armă.*) Cade în ge-
nunchi, scormonește pămîntul, nu vrea
să crape acolo, puerceii o iau la fugă...
Se lasă într-o dungă și privește cum
trece un nor, în ochii ei mari, deschiși,
se plimbă un nor de ploaie, singele se
scurge din ea, viața se scurge din ea !...
Dar nu se zbate, nu cere îndurare, nu
suferă... înțelege de ce se duce din
lumea asta... (*Intră Romanița, urmată
de doctor.*) Ea a văzut lumina lumii
sub munte, nu se umilește... Doctore,
bună ziua ! Le povesteam ce se-n-
tîmplă acolo... (*Arată prin fereastră
un loc de ea văzut.*) Doar porcii lui
Ionel, duși să se scalde lîngă rîu, își
văd de treabă... Ei nu știu ce e mun-
tele, ce e ghinda, nu iubesc dimine-
țile răcoroase, luna înghețată, iarna,
locul și zările sub care s-au zămislit
mistreții... (*Țipă.*) Nu înțeleg nimic
din moartea ei ! Din lupta ei, din ero-
ismul ei... (*Plînge.*)

IONEL (*doctorului*) : Știți, și-a apărut
puerceii cu propria ei piele...

MARGHIOALA : A fost neînduplecată,
nu s-a temut, nu era făcută din frică...
Și nici într-un coteț ! Ea nu se închi-
na nimănui, ca debitoarele lui băr-
batu-meu care pentru niște tărițe !...
pentru un culcuș din paie... (*Plînge.*)

IONEL : Avem încălzire centrală...

MARGHIOALA : A murit, două frunze
s-au prins în coama ei... Dar nu s-a
hrănit niciodată cu lături ! A murit
sub pușcă, nu de cuțit, și nici la aba-
tor, pe bandă rulantă... Și neamul ei
n-o să fie niciodată domesticit, mai
bine crapă... în libertate... Dar parcă
vrei să mă duci la spital ?

FRINCULESCU : Nu, doamnă. Vă înțe-
leg... un sentiment are mistrețul... și
alt sentiment, că nu poate fi vînat...
MARGHIOALA : Am impresia că ești
cam timpit !

FRINCULESCU : Da, doamnă. (*Vine lîngă
ea, îi dă pe la nas cu o batistă, ca un
hipnotizator.*)

MARGHIOALA : Faci pe hipnotizatorul ?
(*Cade ușor în brațele celor din jur,
care o așază în căruciorul lui Cristo-
for.*)

IONEL : S-a țicnit, Dumnezeuule... Sin-
gura soluție e s-o internăm...

ROMANIȚA : Ba nu !...

FRINCULESCU : Ba da. (*Iese, împingînd
căruciorul în care se află Marghioala.*)
Vă rog să nu mă urmați... (*Totuși Ro-
manița îl urmează.*)

MARIAN : Conștiința mamei e tulbure...
Vede ca prin ceață absolutul, spre
care visează...

IONEL : Mai bine du-te și ajută-l pe
doctor s-o pună în mașină...

MARIAN : Dar ea știe ce vrea... numai
că fărâmițează absolutul...

IONEL (*din ușă*) : Doctore !

FRINCULESCU (*intră*) : Da, mă rog.

IONEL : (Să ai grijă de ea... Plătesc bine,
mă cunoști. Nu e ne bună, numai că
fărâmițează absolutul...

MARIAN : Exact !... în niște nuclee coe-
rente în sine, extraordinare !... care o
arată ca pe o înțeleaptă... ce dau vieții
un sens !...

FRINCULESCU : Cine bate cîmpii, dom-
nule Marian... Slabă nădejde să în-
semne nucleele astea a gîndire... (*ride*)
ce dă sens vieții... Sînt unii care scriu
versuri... nuclee de poezii, de crezi că-s
geniali ! Sînt semnele minții care se
duce pe rîpă. (*Iese.*)

MARIAN : Nu ! (*Își pune mîinile la
tîmple.*)

IONEL : Ce faci ?

MARIAN : Încep să gîndesc că...

IONEL : Nu te obosi ! Știți de ce nu se
găsesc ouă pe piață ? (*Îi privește pe
cei doi de lîngă el.*) Fiindcă se vînd
fără socoteală. (*Rîde.*)

ȚICLETE (*dă năvală, răvășit, cu pușca
în mînă*) : Fraților ! Am trăit o clipă
extraordinară ! Eram pe la poalele pă-
durii... cînd o turmă de mistreți ! Și o
scroafă cu... Am stat la pîndă ! Măi,
m-a privit în ochi cînd a ieșit în fața
puștii, de tot m-am deversat pe
mine !... Am tras de două ori ! Mitre !
I-am tăiat capul, bănuiam că n-o să
mă credeți... Mitre ! Și-acuma are
ochii deschiși... (*Intră Mitru, aducînd
capul rețezat.*) Ochi ei, priviți-i ochii...
(*Rîde.*) Parcă e vie, sălbăticiunea ! Dar
am să i-i scot ! (*Cu un cuțit de vină-
toare, îi străpunge ochii.*) Așa, așa,
așa !

ACTUL al IV-lea

O rezervă, într-un spital. Cearsafuri albe pe masă, pe un pat rămas liber. Al doilea pat e mascat de un paravan alb. Scaune.

VIANA (*cintă în surdină*) :

Lumina lunii de erai

În visul tău mă îmbrăcai...

LIANA : Tu, taci, de te prind doctorii cîntînd aici, îți dau bătaie !

VIANA :

Te-ndrăgosteai, te-ndrăgosteai

Ca frunza dudului din rai...

LIANA : Să vezi cum o iei pe coajă !

VIANA :

Te-ndrăgosteai, te-ndrăgosteai

Ca frunza dudului din rai...

LIANA : Să vezi cum o iei pe piele !

VIANA : Ah ! De-aș avea o chitară, nu ne-am mai plictisi aici la căpătiul unei muribunde.

LIANA : Dar ne plătesc bine, tu !

VIANA : Cu Cristofor, la cerșit, luam o mie de lei pe zi ! În trei luni, ne cumpăram mașină ! (*Cintă.*)

Ah, viață, ce frumoasă erai,

Ca frunza dudului din rai...

LIANA : Ea s-a plîns rudelor și vecinilor că dumnealui e un derbedeu, fură, fumează, vine beat acasă, are o amantă... cum tinerică... (*Viana fredonează.*) Și aia mică, bestia, cu teatrul...

Ăla, cu arta și cultura !

VIANA :

Un vierme alb, târcat erai...

LIANA : Și baba începe să deraieze ! Și ei cum să se lase, tu, compromiși ? Dacă afla șeful, nu-i belea ? (*Se vede capul Marghioalei mișcînd perdeaua.*)

VIANA :

Și fluture tu te visai

Îeșînd din frunzele de rai...

LIANA : Și decît să piardă ei... din cauza trîncănelii ei... au zis : e neună, bre !

VIANA :

De mătase vierme tu erai

Îndrăgostit în luna mai...

LIANA : Și dacă ei pe mama lor, pe... o bagă la nebuni, pe alții nu-i calcă în călcîie ca pe struguri, tu ?

VIANA :

Și micul crai din luna mai

Era un vierme alb, bălai...

LIANA : Mai lasă, tu, dracului, dragostea viermelui de mătăsă pentru frunza de dud ! Lor nu le pasă decît de propria lor... fericire !... Taci ! De rochii, pițule, vin de Miniș, frigărui !...

VIANA :

Și cînd tu te-ngălbeneai

Ca frunza galbenă din rai...

LIANA : Crezi că tot ce spun eu e o prostie, față de ce cînti tu ?...

VIANA : Da, e o prostie. (*Rîde.*) Frunza se lasă bucroasă mîncată de micul

crai. Dă-o dracului, tu, niște burghezi, acolo !...

LIANA : Ea era altfel...

VIANA :

Și tu plesneai, și tu mureai

În burta viermelui din rai...

(*Sec.*) Of, tu, melodia asta de-o zicem la chitară, cu Cristofor, ne luăm mașina în două luni ! Și facem și litoralul ! Dacă stai cu chitara la gît... și-i punem și lui Cristofor una... arăți și mai de milă !...

LIANA : Și mai caraghios...

VIANA : Și. Dar așa e viața, tu ! (*Cintă.*)

Te-nmormîntai, te-nmormîntai

Gogoșa cînd și-o împleteai...

LIANA (*cintă și ea*) :

Fluture cînd tu te visai...

VIANA : Cam așa, da. Adică... (*Recită.*)

Fluture tu te visai,

ieșînd din gogoșa

în care singur te înmormîntai...

(*Rîde.*) Milionare ajungem, ticăloaso !

ROMANIȚA (*intră, urmată de Marian și de Ticlete*) : Doarme, fetelor ? Doarme. (*Fetelor.*) Mai rămînem noi puțin cu mama, plimbați-vă...

VIANA : Am putea să bem o cafea la cofetărie... (*Romanița aprobă. Fetele ies. Viana cîntă.*)

Nemuritoare tu erai.

Ca frunza dudului din rai...

ROMANIȚA : E curat aici... O s-o ducă bine. Ce păcat că știința medicală nu te scapă nici de limbrici...

TICLETE : De obicei, în știință, noile cuceriri iau locul celor vechi, anulîndu-le...

MARIAN : Așa că în știință, istoria nu are nici o valoare.

ROMANIȚA : Cu toate astea, în medicină leacurile vechi sînt bune și azi !

MARIAN : Asta demonstrează încă o dată că medicina nu e o știință.

ROMANIȚA : Oricît ar fi omul de tare, într-o zi face... pac ! Pe mama de-o lăsaî în miezul pădurii, la miezul nopții, venea acasă cu ochii închiși... Parcă avea o busolă în cap. Și-n orice pocinog intra, găsea o porțiță de scăpare...

TICLETE : Și într-o zi... pac ! Pe mine m-a îngrozit nu c-a ajuns aici, ci că se credea o scoică... Știu, regina zăpezilor avea o sensibilitate deosebită, simțurile ei ieșite din comun o făceau să observe norii de zăpadă, ori de ploaie... pe care orice ins normal nu-i vedea ! Dar să te crezi o moluscă !...

ROMANIȚA (*lui Marian*) : Pronunță-te !

MARIAN : Noi ducem în noi amintire formelor prin care am trecut...

ȚICLETE : Am fost noi moluște, dragă ?

MARIAN : Dacă inconștientul nostru zice da, am fost !

ȚICLETE : Că ea prevedea când va ninge și va ploua, și când nu va ninge și nu va ploua, este explicabil... Dar c-am fost moluște, nu cred. (*Intră doctorul.*) Asta ține de doctorul Frinculescu. Că se orienta în pădure, dragă fată — și eu mă orientez mai bine ca un porumbel !

MARIAN : În creierul porumbeilor s-au detectat particule feromagnetice... (*Suride.*) Așa că se explică de ce se orientează ei...

ȚICLETE : Înseamnă că și eu am particule feromagnetice ! (*Ride cu hohote.*) Deci : am o busolă în creier. Deci : ființa umană care sînt eu... posedă un simț în plus ! Al cîtelea ? Al șaptelea ? (*Ride.*) Simțul de orientare care depinde de magnetismul terestru... (*Doctorului.*) Văd că doarme adînc... i-ai făcut injecții să nu se trezească decît... (*se-neacă de rîs*) ...era să zic că pe lumea cealaltă... Mai era nervoasă ?...

MARIAN (*lui Țiclete*) : Tată, nu vorbi așa...

ȚICLETE : Cum vorbesc, băiete ? Nu ea îl scuipa și pe Dumnezeu în barbă ? (*Ride.*) Doar dacă ne gîndim că avea Cel de sus barbă falsă... era mascat ! (*Ride.*) ...Și ea voia să-i dea jos masca !... Pină și Lui !... (*Se înecă de rîs.*)

MARIAN : Îmi pare rău, tată, mie mi s-a părut că era o femeie care-și apăra iubirea... Da, era geloasă... Da, își iubea copiii !

ROMANIȚA : Mai ales pe Lucian, risipitorul...

MARIAN : Oricum, își iubea odraslele...

ȚICLETE (*doctorului*) : 'Era ca balena aia neagră... care ucide din plăcerea de a ucide... În tabloul meu... pe care, evident, încă nu l-am făcut... ea semăna cu balena ucigașă... Mă scuzați, dar așa mi se părea, cînd o apucau hachițele, mă loveau frigurile !...

MARIAN : Asta arată puterea iubirii ei pentru soț și copii... da, și gelozia e o formă a acestei forțe... Cînd simțea că totul s-ar putea ruina...

ȚICLETE : Adică, fiule, ce să se prăbușească ?... Mintea ei, da, cum s-a și dovedit...

MARIAN : Realitatea, tată...

ȚICLETE : Doctore, spune-i lui fiu-meu să nu umble cu fleacuri !

MARIAN : Dacă totul ar putea pieri... dragostea soțului, a...

ȚICLETE : Observăm în... în scoicile ei, cît de puternică e iubirea ei ? Ei taci, că mă faci să rid ! (*Ride.*) Disperarea unei mame ?... Căci fără copil și... soț...

ură... dragostea lor...

MARIAN : Da, da, vedem tristețea ei cumplită în fața viitorului... Căci fără... dragostea alor ei, singură... totul e mort !...

ȚICLETE : Deci tot ce-am observat noi... și doctorul Frinculescu ar fi... o glorificare a Mamei, a Mumei ? Marghioala ar fi Muma mumelor ?... Ca într-un film imbecil în care în loc să arăți balena... cum îi zice ? Orca ?... În loc s-o arăți singeroasă, plină de furie și cruzime... ai arăta-o jucîndu-se cu odraslele ei... iubind valurile, dîndu-se peste cap bucuroasă... Cioace !

MARIAN : Ea voia să se cunoască pe sine pînă în pinzele albe, pînă dincolo de toate porțițele rațiunii, tată...

ȚICLETE : Băiete, nu vorbi prostii, că te-aude doctorul ! Ea, oricum nu te-aude ! Și chiar dacă te-ar auzi, n-are rost să-i căiești pe bătrîni... Uite, tatăl meu a murit ! Nu-l mai întîlnesc decît în visele mele din noaptea de vineri spre sîmbătă. Din noaptea zilei de post, cînd mîncînc la amiază fasole cu ceapă...

ROMANIȚA : Și ce-ți spune în vis ?...

ȚICLETE : E mut. (*Ride.*) Hai, doctore, să-mi iei și mie urina... (*Ies.*)

MARIAN : Vorbea ca și cum mama ar fi fost moartă... (*Arată spre patul unde se află Marghioala.*) E odios ! El, tatăl meu, care-i trimitea mamei tale scrisori în care îi spunea cum intrai tu seara în camera mea, pe furiș, cum te dezbrăcai și intrai în pijamaua mea... (*reintră Țiclete*)... și mă așteptai să vin de la cursuri... (*Marghioala e în picioare, la marginea patului.*) Văd ochii mamei tale indignați, plini de rușine, că avea o fată curvă, și hoată... (*văzîndu-l pe Țiclete*), căci el insistă asupra banilor pe care-i luai din portmoneul meu în fiecare dimineață, cînd eu încă dormeam sub pățuri, rupt de dragoste...

MARGHIOALA (*vine în dreptul lor, cu un cercel în mină. Romaniței*) : Mi se desface din ureche... Ajută-mă să-l pun... (*Romanița o ajută.*) Uite-l și pe Marian ce mare actor s-a făcut, s-a molipsit de la tine... Joacă rolul ginerelui care aduce soacrei frișcă... (*Lui Țiclete.*) Da, undeva a plesnit beșica ! Fîss !... Sau... pac ! (*Ride. Romaniței.*) Să nu uiți, de mor, că cerceii sînt ai Gabrielei, nevasta lui Lucian. Mă duc să beau apă rece. (*Iese.*)

ȚICLETE (*uimit*) : Deci nu-i chiar inconștientă... dacă cerceii...

ROMANIȚA : Te apucă groaza, tată ? Nu ți-ar place un film în care să plîngi cu hohote că niște părinți sînt aruncați într-o ladă cu gunoi ? Ca noi, parveniiți, să... Și tu ne deranjezi, cu hohotele tale de rîs !

ȚICLETE : Ea vă strică drumul... cariera, vorbind... Nu vă puteați petrece viața în voie ? Dar cu străinii ce-ați face ?

ROMANIȚA : Gîndește ca proastele astea... Viana și Liana... Îți pare rău de mama ? (*Intră Marghioala.*) Te-ai ramolit, fariseule... Mamă, a plîns două zile și două nopți după ce-a împușcat în pădure scroafa... aia... pe care parcă ai văzut-o murind...

MARGHIOALA : Plecați de-aici. (*Îl prinde pe Țiclete de mîncă.*) Aveai de ce să plîngi, nu te-ai scrîntit... Pădurea nu mai e îngrozită de mersul acelei sălbăticiuni. (*Suride.*) Turma de mistreți s-a mutat pe lângă Păușa, destul de departe... Acum e pace la noi în pădure, nu sînt decît iepuri, veverițe, fazani, căprioare, țapi... Animale pașnice, neputincioase... Nici o spaimă n-o să mai cutremure iarba și tufișurile... nimeni nu tremură de nimeni, ca în moarte... Nici tu, cuscre, cu pușca ta în mînă, n-o să mai tresari... Nimic nobil în raiul din pădure... (*ride*) doar dobitoace... Care pot trăi și pe lângă casa omului... Cuțu ! Cuțu ! Cuțu ! (*Țiclete iese. Lui Marian.*) Du-te și tu după el, să nu se-mpută singur. (*Marian iese.*)

ROMANIȚA : El ține la...

MARGHIOALA : ...la mine ? Știu. Ca și voi toți. M-ați trimis aici, unde e liniște... O casă bună pentru a muri. Curată, cu flori... Medicii te și pregătesc... Preoții mai lipsesc. Și bătrîni, pe coridoare, prin grădină, umbrele astea care așteaptă să intre în pămînt... Nu știu ce e dincolo, n-au experiență, dar așteaptă... unde să se ducă în altă parte ?

ROMANIȚA : Acasă...

MARGHIOALA : Voi mă așteptați pe mine ?!...

ROMANIȚA : Încă nu te-ai refăcut destul... Dar de ce arunci vorbe nesăbuite ?

MARGHIOALA : Am să vă părăsesc.

ROMANIȚA : N-o să pleci... Aici ai mîncare, căldură... siguranță...

MARGHIOALA : Nu există o căldură care să mă poată opri... Cît privește siguranța, nu e decît una singură, cea care este în tine... Dacă și ea se duce, nici o friptură de miel !...

ROMANIȚA : Unde să pleci ?

MARGHIOALA : Unde n-o să mă mai puteți ajunge... nici măcar atinge...

ROMANIȚA : Nu te sinucizi tu... Vrei să ne șantajezi... Și cum o să mori ?... (*Suride.*)

MARGHIOALA : Pur și simplu... murind ! (*Romanița își aranjează ținuta, se privește în oglindă etc.*) Tu nu dai doi bani decît pe trupul tău.

ROMANIȚA : Cu el mi-am terminat studiile, cu el fac carieră...

MARGHIOALA : Da, nu cu capul.

ROMANIȚA : Cu frumusețea trupului, dragă mamă, care mi-a oferit plăceri extraordinare. Nu-mi pasă de suferința altora ?! Nici de tine ?! Nu-mi pasă decît de mine. Lumea ? S-o ia dracu' ! (*Se aude pe coridor Viana cîntînd : „Nemuritoare tu erai, / Ca frunza dudului din rai“.*) Eu mă mulțumesc cu mine înșămi, cu fericirea pe care mi-o dă carnea mea...

MARGHIOALA : Și cu banii pe care-i primești pe carnea ta.

ROMANIȚA : Desigur. Am fost și rămîn o materialist-dialectică... Destul ai fost mata o idealistă, o utopică...

MARGHIOALA : Eu am crezut într-o lume mai...

ROMANIȚA : Eu nu cred în vise... Eu nu văd nici cum vin norii de ploaie... eu nu sînt Regina zăpezilor... Și nici nu vreau să fiu vreodată.

MARGHIOALA : Deci dacă... nu-ți pare rău că n-o mai vezi pe Regina zăpezilor... De nu vrei să semeni cu ea...

ROMANIȚA : O, mamă, lasă, zău, melodrama lăcrămoasă, ia-ți medicamentele și dormi... (*Iese.*)

MARGHIOALA : E o idee. (*Pune mîna pe un tub cu medicamente. Intră Viana și Liana.*) Fetelor, afurisite sînt ispitele diavolului... (*Pune mîna pe inelul din ureche.*) Niciodată nu mi-a fost atît de teamă că-mi pierd cerceii din ureche !... Și mi-e dor de-o sută de grame de tobă ! Și mi-e teamă că-mi fură cineva fețele de pernă de-acasă, și-un covor moștenit de la bunică-mea Domnica... Și mă umple groaza c-o să mă doară capul ! C-o să sufăr cumplit de măsele, c-o să scrișnesc din dinți de atîta durere... Nu vreau injecții, nu vreau s-aud nici de vreo boală... Și nu știu ce caut aici. Ce păcate-am făcut ? Am dat cu securea în țeasta cui ?... Și-am fugit din patul bărbatului meu în patul amantului meu, văd chiar cum se lumina atunci de ziuă, cum se mișcau crengile bradului năpădite de zăpadă... Dar am fost o femeie bună, fetelor, să mă ia dracu' de mint !

VIANA : Ai dat de pomană la bărbați...

MARGHIOALA : Nu, nu, dar am zis „da“, cînd... Și nu m-am lepădat de Lucian, cînd a rămas la Roma... Nu l-am turnat la...

LIANA : Nu ești cam trufașă ?

MARGHIOALA : Poate, poate... Dar s-ar putea să fie și mai rău. S-ar putea să vină o vreme cînd negura din mine — nu vă speriați, zău că nu sînt... — cînd negura asta să nu mai țină cont de mine, și să facă din mine să fac ce vrea ea să facă...

VIANA : Fără voia ta, doamnă ?

MARGHIOALA : Parcă ce este voia

- mea ?... Dar n-aș vrea măcar să tremur de sănătatea porcilor de la crescătorie... N-aș vrea să mă închin, ca să fie ei sănătoși...
- LIANA : Am auzit că s-a dat și-o slujbă, pe furie, cînd au fost loviți de pîntecăraie, în vară, și nici un medicament...
- VIANA : Grijă noastră, viața lor ! (*Rîde.*) Mai bine să vă cînt ceva frumos, doamnă...
- MARGHIOALA : Viața lor, da, nu a oamenilor, porcii aduc valută... Porcilor fac în străinătate prestigiul nostru... Cotletul ! El e noua religie. Dolarul... (*Rîde.*) Noul nostru Dumnezeu...
- VIANA : Cotletul sau dolarul ?
- CLEOPATRA (*intră ; fetelor*) : Ia ieșiți voi nițel afară, să vă aerisiți ! Hai, repede, spălați putina ! (*Viana și Liana ies pe ușa din dreapta.*) O să ai oaspeți... (*Deschide o ușă, în stînga. Răsucesce butonul aparatului de radio.*)... Maria Tănase... Cînd am auzit c-a murit, am tresărit... ca și cum mi-ar fi acoperit cineva cu pămînt tinerețea... (*Cîntă.*) „*Mărioară, de la Gorj...*” (*În ușă a apărut Dida.*) Vă las singure...
- MARGHIOALA : Ce vrei ? (*Cleopatra iese prin dreapta.*) Ce vrei ?
- DIDA : De ce nu pricepi, tu, că trebuie să te uștești ? Zarurile sînt clare : șase-șase ! Mă vrea pe mine !
- MARGHIOALA : Îl vrei tu pe el.
- DIDA : Și ce ? M-am săturat să-i fiu amantă, îl vreau de soț, cu acte în regulă.
- MARGHIOALA : Îl duci și la popă, să vă cununăți ?
- DIDA : Îl duc, dacă tu nu l-ai dus. Dar pot să-l aduc pe popă la mine acasă, îi dau un bacșiș gras și ne cunună pe furie... Nu știe nimeni, decît eu cu bărbatu-meu.
- MARGHIOALA : Ce-i dai popii, trei purcei de lapte ?
- DIDA : Ciți o vrea, doar nu eu i-am fătat... Nu mă uit la purceii combinatului, mă uit la fericirea mea !
- MARGHIOALA : Pe care vrei s-o cumperi cu purceii statului !
- DIDA : Tu, nu fi proastă !
- MARGHIOALA : Tu ! — ești cu mumă-ta !
- DIDA : Mi-ai putea fi și mumă, cît ești de bătrînă ! Hai, cară-te din fața noastră, vlea... pînă te iau cu binișorul... O să-ți trimit acolo, la azil, în fiecare săptămînă, carne proaspătă de găsun...
- MARGHIOALA : Nu vreau ! Ionel e bărbatul meu.
- DIDA : A fost ! N-ai mai fost în păturii cu el de cinci secole ! Hai, tu, să nu ne certăm ca două țate pentru Ionel... El e amantul meu, și-l vreau de soț, să pot ieși cu el în lume unde vreau la București... că vreau să mă duc eu
- el la concert, pe-acolo... În străinătate, cred că pe la Florența, c-am auzit că au o echipă bună de fotbal, și el moare după fotbalul italian, betonat, cu contraatacuri...
- MARGHIOALA : De ce vrei să-i iei de lingă mine ?
- DIDA : Doar nu e mălai, tu, să ți-l iau de la gură ? ! Sau cum ești tu știrbă...
- MARGHIOALA : Nu sînt știrbă...
- DIDA : Nu, ai proteză ! Ha, ha, că-i iau bărbatul de la gură !... Tu, fii *fair play* !... Renunță ! Fă, tu, ca la box... fă pasul înapoi ! că altfel o iei drept în nas și-ți dă borșul și ești și K.O. ! E O.K. ?
- MARGHIOALA : Eu l-am făcut om...
- DIDA : Aiurea, mă-sa l-a făcut !... Nu te mai lăuda...
- MARGHIOALA : Cu ce să mă laud, că pentru el l-am omorît pe primul meu bărbat ?
- DIDA : Așa într-adevăr nu prea e un motiv de laudă !
- MARGHIOALA : Dar de nu-l rădeam pe colonelul Paraschivescu, o mierlea Ionel, fă !
- DIDA : Nu mă imita, nu vorbi cu mine cu fă ! Așa e șarmul meu, fă, nu al tău ! Eu sînt vulgară, c-am învățat să fiu vulgară, fă, că e șic așa, tu rămii cum ești, grosolană, proastă !...
- MARGHIOALA : Proastă, zici ?
- DIDA : Nu zic eu ! Așa ești tu. Căci numai o proastă nu-și ia calabalicul cînd vede că-i fuge preșul de sub călcic ! Fă, vreau să mă iau în acte cu el, ca să nu mai zică lumea că sînt amanta soțului unei hoaste ! Nu vreau să fiu rivală în dragoste cu o mortăciune ca tine ! E O.K. ? L-ai pisat pe colonelul Paraschivescu Gheorghe cu ciocanul în moalele capului cînd ai văzut că-l lua cu pușca la ochi pe Ionel ? Da, o să răspunzi. Ca să-l salvezi pe Ionel ? Da, o să răspunzi. Pentru că începusei să-l iubești pe Ionel ? Da, o să spui. Ei, nu, fă, nu pentru asta ! Îți spun eu pentru ce ! Pentru că zarurile fuseseră aruncate. Și de-l lovea Paraschivescu în creștet pe Ionel și l omora de glonț... Paraschivescu tot nu scăpa ! Vă înconjuraseră trupele de securitate... armata... Și grupul vostru de partizani tot se ducea dracului ! Și-atunci ce ți-ai spus tu ? Nu e mai bine să ieși tu din afacerea asta bine ? Juna ciobăniță, luată de un colonel ca metesă...
- MARGHIOALA : Ca nevastă. S-a cununat cu mine la biserica din Beliş.
- DIDA : Beliş, nebeliş, tot un drac e ! Metresă, fă ! Cu acte, cu popă, dar tot metresă. Hai, că sună și frumos : metresă ! Cununia a fost așa, de propagandă... Ei, l-ai ras cu ciocanul !... În frunte... Și s-a spus exact ce-al vrut :

ciobănița, cuprinsă de conștiința de clasă... Ha, ha, ha, tu și conștiința de clasă! Ai vrut să-ți salvezi fundicul! Fuste, nu capul... Că n-ai avut nici-odată cap! Dovadă că n-ai nici acuma, să faci pasul înapoi, ca la box... Te-ai sacrificat pentru Ionel, și-ai ucis soțul din dragoste pentru Ionel, ca să se termine odată poveștile alea din munți și el să ajungă viu și învingător... Cu lina de aur la gît, aia, lina... cum le spune? nu astronauti, tu...

MARGHIOALA : Ostrogoți !

DIDA : Nu, fă, argonauți, că m-am interesat!... Nu ride de mine, că știu eu cine sint ostrogoții! Ce eu nu știu de regina ostrogoților? Ciuciu-penciu! cu lina-ălora, grecilor... Nu te mai da grande, că ești barbara Medeea! că nici studii n-ai, te-ai băgat la teatru că era gaz metan, cald, nu că te da talentul afară din casă!... Medeea n-a omorît din dragoste pentru... pe-ai ei!... Ci ca să poată scăpa de țărnițele alea barbare unde trăia, ca să poată veni în Grecia. Visa și ea o lume mai frumoasă, tu! Crimele ei odioase nu erau pentru ăla... îl știi tu care, c-ai jucat și la Turda în piesă. Ci pentru ca să scape de lumea în care trăia, și să intre într-o altă lume, mai grozavă!... Te săturasei de viața pe apucate trăită cu Paraschivescu, și se urise să stai pînă-n gît în spaimă... Că ori vă prindea, și erai și tu judecată, ori te alegeai cu un cartuș sub fuste... He, he, he, nu-mi fă mie pe marlira care și-a jertfit totul pentru iubirea lui Ionel! Nu ține!

MARGHIOALA : Și-acuma dacă mă scirbește... și știu că stau în spaimă pînă-n gît... că vreți să mă pierdeți, să mă trimiteți la azil...

DIDA : La nebuni te trimite, acolo ți-e locul.

MARGHIOALA : Și-acuma dacă... dacă eu, știind astea, îi dau lui Ionel în cap cu ciocanul...

DIDA : Păi n-o să-i dai, tu! Că știm la ce ne putem aștepta din partea ta. Și ne ferim. Și-o să te băgăm unde ți-e locul...

MARGHIOALA : La azil ?

DIDA : La nebuni, tu. Doar nu acum două secunde ai spus că-i dai cu ciocanul în cap lui Ionel?... Păi unde merg ăștia de vorbesc așa, la azil? Nu, fă-tucă! La neuroze! Zău, de ce nu joci... *fair play*? Nu ai nimic de câștigat, de te-ncăpăținezi!

MARGHIOALA : Pierd și carnea de grăsunii pe care mi-al trimite-o în fiecare săptămînă...

DIDA : Sigur o pierzi!

MARGHIOALA : Bine, mă duc unde vreți voi... Dar mai dați-mi un răgaz de câteva ceasuri, să-mi iau lucrurile la

care țin...

DIDA : Bravo, tu! Așa te vreau. E. O.K. !
(Pe ușa din stînga intră Ionel.) Bătrîne, hai, nu mai sta pe la ușă...

IONEL (*șoptit*) : Ce zice ?

DIDA : E șireată, vrea un răgaz de câteva ceasuri, să-și adune boarfele... Dar trebuie să fim cu ochii în patru, cine știe ce măgărie mai pune la cale!

IONEL : S-o lăsăm să creadă c-o credem!

DIDA : Poate vrea să se sinucidă?! N-aș crede!

IONEL : Sinuciderea este o lecție de modestie... (*apare Marghioala*) ...dar și o binecuvîntare...

MARGHIOALA : V-ar conveni să-mi pun ștreangul la gît?

DIDA : Nici vorbă! S-ar face tărăboi și ne-al face de ris!...

MARGHIOALA : Moartea mea ar rupe toate legăturile... și-ați fi liberi.

DIDA : A, și ea ți-ar da ție acea, cum să-i spun, detașare suverană... care ar transforma, exact, ar transforma mizeriile vieții tale mărunte, mediocritatea vieții tale în eroism!...

MARGHIOALA : Orice-am face în viață, tu, din viață tot n-o să ieșim vii!...

DIDA : A, faci și pe înțeleapta cu mine! Umbli la cutiuța cu zicale?...

MARGHIOALA : Nu-i nici o zicală... Libertatea asta a mea, de a-mi lua zilele, vād că vā face frică!

DIDA : Ce să spun, mi se zbirlește pielea pe noadă!

IONEL : N-o să faci... una ca asta. Trebuie să fim precauți... Căci 's-ar putea vorbi de o crimă! Și omorîndu-te, ne-al putea băga la pușcărie!

DIDA : Ce idee diabolică! Nici nu m-am gândit la ea!

MARGHIOALA : Nici n-ar fi departe de adevăr... crima... Azilul, nu-i tot o crimă? Nu vreți să mă scoateți din viața mea?...

DIDA : Vrem să te scoatem din viața noastră! De trăit, n-ai decît! Adică, pardon, acum știu că e necesar... cu orice preț, să trăiești! Poftim, viața ta a căpătat valoare! Da, domnule, o sinucidere... sinceră, ar putea fi bănuită drept o... Pentru o moștenire, pentru... a te scăpa de cineva nedorit, de o hoască...

IONEL : N-o să mori, n-ai frică! Trebuie să crezi în nemurirea ta...

MARGHIOALA : Și pentru asta trebuie să fii gata să accept toate umilințele?... Să-mi iau papucii, din propria mea casă... Vă privesc cum zîmbiți... Să mă mulțumesc cu carnea de grăsunii?...

DIDA : Îți trimitem și ouă!

MARGHIOALA : O să le aștept, pachetele astea cu ouă... și cu prăjituri, desigur... și-o să știu că asta e... nemurirea mea?

- DIDA : Și ce, măcincă bine, o să te simți o martiră ? Ai liniște acolo, e munte..
- MARGHIOALA : Și dac-o să vreau acolo să scap de... martiriul ăsta prelungit de pomană ? Dacă acolo o să mă folosesc de libertatea mea cea mai sfântă, aceea de a-mi pune capăt zilelor ?
- DIDA : Acolo, n-ai decît să faci ce vrei ! Nu mi-e teamă că moartea e... așa, un fel de prag, de trecere, către... și-o să ne vedem cîndva... E o speranță idioată, tu ! N-o să ne mai vedem niciodată ! Nu există nici rai, nici iad !
- MARGHIOALA : Decît cocină de porci..
- IONEL : Patetismul nu face bine nici măcar în teatru, dar în viață ?! Va fi bine de tine la munte..
- MARGHIOALA : Nu mă învăța pe mine niște adevăruri în care tu nu crezi.
- DIDA : Zău, dacă te-ai spinzura acum, ce tărăboi ar fi !... Procuratură, miliție... Ar fi o boacănă. Și ne-ai pune și la cheltuieli de înmormîntare, vinul, țuica, popii..
- MARGHIOALA : Folosîți vinul și țuica de la nuntă.... Și popii..
- DIDA : Nu, eu la nuntă nu renunț ! Mai bine mă mai scobesc în buzunare pentru alte dămigene cu vin... Dar nu ne intimidezi, tu ! Nu te mai îmbirțoșa ! Noi știm că decesul unui om este legat de întimplare ! Treci pe-o șosca, și te calcă un camion... Hazardul ! Ei bine, o să spunem că o întimplare a făcut să-ți cadă în cap ceva... găsim noi ce... Și-o să-ți facem un cavou pe cinste ! Și-o să scriem pe el : „Munca a fost viața ei“. Da, măcar pe monumentele funerare găsim semnele sacre ale civilizației noastre... „Dragoste-a fost viața mea“ ?
- MARGHIOALA : Mai bine altceva... Asta : „Întotdeauna sint alții cei care mor“ . (Ride.)
- IONEL : Ți-am spus, asta are cap de primus... Cine știe ce uneltește !
- DIDA : Orice-ar face, omul este neputincios în fața morții... Ea chiar mi-a dat o idee ! Ce-ar fi de i-am da noi cu ceva în cap și-am zice că s-a sinucis ?... (Ride.)
- MARGHIOALA : Dacă sîntem neputincioși în fața morții, atunci ar trebui să încercăm să trăim în fiecare zi așa ca și cum ar fi ultima... Ceasurile ar fi astfel mai bogate, mai pline, ziua de azi ar părea unica zi a vieții mele !..
- DIDA : Și n-am mai fi conformiști ? Ție-ți convine, vorbești ca o moartă.. Dar nu-ți fă iluzii, conformismul trebuie să existe și printre morți.. și nu cred eu că e mai prejos ca al celor vii... Nu există rai, fă, peste tot e la fel... Și nu plînge.. Peste o mic de
- ani nici unul dintre noi cei de-acuma n-o să mai fie viu !
- CLEOPATRA (intră, din dreapta) : Vin țapele alea... nu le mai pot ține... (Se aude Viana cîntînd : „Te-ngâlbernai, te întristai / Ca frunza dudului din rai“.)
- DIDA : Putem pleca. Sper că te ții de cuvînt... Altfel... (Iese prin stînge, rîzînd, urmată de Ionel.)
- CLEOPATRA : Hai, fetelor... (Intră Viana și Liana.)
- VIANA : Noul nostru Dumnezeu, ai zis. Cotletul sau dolarul ?... (Marghioala nu-i răspunde, trece în patul ei, după perdele, cu medicamentele în mîină, rîzînd nervos.) Afurisit joc e ăsta, jocul de-a viața și de-a moartea... Poți paria pe el ca la cursele de cai ! (Cleopatra iese prin dreapta.)
- LIANA : La ce oră crezi că moare ?
- VIANA : La șapte și zece !
- LIANA : Pe cît ?
- VIANA : Pe cinci sticle de bere.
- LIANA : Eu zic că la nouă, mîine dimineață. Fix la nouă ! Pe zece mi-e lei.
- VIANA : Ești zăludă !
- LIANA : Pun banii jos.
- VIANA : E într-o stare... ășperată, și tu pariezi, pe viața ei ?
- LIANA : Pe moartea ei.
- VIANA : Mai rău !
- LIANA : Pariez sau nu, tot va crăpa. Trebuie și noi să ne mai distrăm.. să mai uităm, să ne mai răcorim...
- VIANA : Rușine, tu ! (Intră Cleopatra.)
- LIANA : De ce, tu ? Înțeleg c-a fost așa... în capul Cleopatrei, infirmiera de la chirurgie... A trișat ! Ca să-i moară o babă la fix cinci dimineața, i-a scos tubul de oxigen...
- VIANA : E a zecea oară cînd a trișat... O asasină.
- LIANA : Pînă nu prinzi omul în flagrant... și mai cum ?... e nevinovat ! (Cleopatra se duce la patul Marghioalei.) Hoășca tot da ortul popii la zece dimineața... Și de ce să fi pierdut Cleopatra două sute de lei ?..
- VIANA : Cleopatra... asta e... e ingerul morții !
- CLEOPATRA (vine lîngă telefonul de pe mîsuță. Formează un număr) : Doamna Romanița ? Vă anunț o veste tristă..
- LIANA : O să-i facă plăcere...
- VIANA : Taci, tu !
- CLEOPATRA : A murit... acum cîteva minute..
- LIANA : Și eu am pierdut pariul.
- CLEOPATRA : Veniți s-o vedeți, e frumoasă... Da, da, îi stă bine...
- VIANA : Moartea îi stă bine ?
- LIANA : Moartă îi stă bine.

CLEOPATRA : Liniște ! (In receptor.) O s-o reținem aici, desigur.
VIANA : Și dacă nu vorbește cu fie-sa?... Dacă e o glumă sinistrală ?
CLEOPATRA : A suferit, sârmana...

(Plinge.) Dumnezeu s-o țină în paza sa... Încă e caldă, aveți timp... (Pune receptorul.)
VIANA (fuge spre pat) : O, Doamne Dumnezeule !

ACTUL al V=lea

SORIANU : Albinele se organizează singure, aceste societăți își găsesc singure echilibrul.

GELU (venind în urma lui) : Dar eu nu sint albină.

SORIANU : Tu ești hoț de ciini.

GELU : De ciini de rasă, nu de javre. Recunosc. Dar tot ce fac, fac cu frica lui Dumnezeu. Și...

SORIANU : Și ?

GELU : Și iese praful. Pierd. (Intră Ionel.) Doamnei tovarășului Ionel de zece ori i-am furat cățelușul...

SORIANU : El 'a divorțat de mult de nevastă-sa...

GELU : Vă rog să mă scuzați, n-am știut.

SORIANU : Dintr-o generozitate absurdă, a mai rămas cu ea în casă...

GELU : Asta-i viața...

SORIANU : Nu-i asta viața, trebuia să fie mai ferm, ori să plece el din casă, ori să...

(Ionel iese.)

GELU (se joacă cu sabia) : Și-a plecat dînsa...

SORIANU : Bagă sabia aia în teacă !

GELU : De mult am voit să i-o fac doamnei cadou... Că mi-a plătit cățelul !...

Da, am înțeles, tac. Moralizați-mă. Că pînă și o familie de albine își găsește... Ce-și găsește?... Situația... Și eu, eu umblu brambura !...

SORIANU : Norocul tău e că te cunosc de mult... (Intră Ionel.)

GELU : Da, ne cunoaștem de la moartea tătucului... Dumneavoastră plîngeați, cu sughițuri, în hohote...

IONEL : Încetează...

SORIANU : De ce să înceteze ? Așa a fost, eu recunosc adevărul... Mă zguduia un plîns isteric, credeam c-am pierdut trecutul și viitorul, că începe războiul atomic... Că fără el, genialul, chiar așa spuneam, fără genialul nostru ce-o să mai fie ?!... fără genialism ?...

GELU : Și eu v-am spus : „Lasă, tovarășe, că o să vină altul și mai genial... O să vină alții și mai genialissimi...”

SORIANU (rîzînd) : Da, așa a fost... Dar Marx ne învață că trebuie să ne despărțim de trecut rîzînd... (Lui Ionel.) Cînd mergeți la cununia de la Sfânt ?

IONEL : După ce îmbracă mireasa...

SORIANU : Revoluțiile sociale și politice sînt ca niște fantastice descărcări de

energie, care modifică peisajul, mă-nțelegeți ?... (Gelu dă din cap că înțelege.) Și desigur modifică și peisajul sufletec al oamenilor... orientîndu-l către o idee nouă, înaltă...

GELU : Desigur...

SORIANU : Omul simte această nouă dimensiune care-l cheamă spre înălțimi, spre soare...

GELU : Ca pe albine...

SORIANU : Bagă sabia în teacă !

GELU : I-o dau tovarășului Ionel... c-am primit bani... (I-o dă. Ionel o ia și-o aruncă peste casă.) A, nu-i bine s-arunci sabia peste casă !

(Intră Mitru.)

IONEL : Nu sint superstițios.

GELU : Nici eu. Deși... din tot ce-am făcut... din toate acțiunile... închinat lui Dumnezeu... praful !... (Ionel și Sorianu ies prin dreapta. Despre Ionel.) Alții... nu spun cine... toate izbînzile lor, tot lui Dumnezeu le-au închinat... Și s-au ales tot cu... praful...

MITRU : Tot ăi bătrîn a ciștigat...

SORIANU (se reîntoarce) : Ați spus ceva ?

GELU : Da... despre asta... al prafului, Dumnezeu prafului... Da, asta am spus, că ne închinăm prafului... Eu nu vă birfesc pe la spate ! Că vă cunosc. Sînteți aspru. Cînd mă ocupam cu cocoșei de aur, nu cu cățeluși... (Ride.) M-ați strîns de secretul nemuririi !... M-am lăsat de aur !...

SORIANU : Te-am torturat ?

GELU : Cine ?

SORIANU : Eu. Așa era problema. Pe mine nu mă interesa de aveai atunci cocoșei, sau ba, eu nu căutam adevărul, eu voiam să stîrlesc traficul cu aur...

GELU : De nu mă potoleam, îmi striveați moștenitorii... (Ride.) Dar așa era atunci, luptă de clasă. Eu eram hoț, dumneavoastră...

SORIANU Spune-i și lui Mitru ce glume se făcuseră pe seama mea.

GELU : Mi-ar fi greu, să trăiți.

SORIANU : Îi spun eu. Întrebau : „bă, cutare, ce deosebire există între o zebra și Sorianu ?” „Zebra e un dobitoc, cu linii, iar Sorianu e un dobitoc pe linie”. (Ride. Lui Gelu.) Nu rizi ?

GELU : Mi-ar fi greu, să trăiți...

SORIANU : Și-acuma ? Îmi pare rău că nu te-ai obișnuit cu democrația... Ah, oamenii sînt lași ! Eu mereu spun că

- din frica lor, din egoismul lor, din fragilitatea lor se nasc dictatorii și tirania... Da, fiindcă, să zicem chiar despre tătucu... De unde avea el siguranța că era interpretul voinței popoarelor?...
- GELU : Din aia... din fragilitatea mea, să trăiți... Hopa ! Vine mireasa... Mă duc să-l aduc pe Cristofor... Am șterpelit cinci baloane de la Institutul de meteorologie de lângă Piatra Scrisă... De-l leg cu ele, îl aduc prin aer, ca pe-o pasăre zburătoare...
- DIDA (intră, urmată de Viana și Liana, care duc pe brațe rochia ei de mireasă, coroana etc.) : Gelule, unde-o întinzi ? Nu-mi urezi fericire ? Nu-ți vine nimic pe limbă?... A, cunosc eu înverșunarea ta împotriva gândirii. (Suride.) Ți-e greu să-mi spui ceva ?
- GELU : E greu să-ți spun ce tu nu vrei să auzi.
- DIDA : Mai bine-aș auzi de la tine că vrei să împodobești curtea cu ghirlande... Am cumpărat și păsări colorate, de hirtie, chinezești... dragoni... Apucă-te de lucru, întâi dragostea... și pe urmă te duci după orb... (Deschide o sacoșă.) Poftim !... (Gelu ia sacoșa și cu o scară începe să agațe de crengile copacilor, de stilpi etc.) Și-l făcu om viu pe pământ, din țarină, cu mâinile sale, pe Adam... (Se agață de brațele lui Ionel.) Omul fundamental... (Patetic.) Apoi o zidi pe Eva, că nu e bine să fie omul singur numai cu sine...
- SORIANU (lui Ionel) : Să mergem să vedem cum stau cu ciorbele și cu fripturile... (Iese.)
- DIDA (lui Ionel) : Când moare cineva, rămân după el cămășile, pantofii, dulapurile, fotografiile, parfumurile, ciorapii... o moștenire de lucruri ! Dar nu cine știe ce gânduri minunate, nu cine știe ce amintiri !... (Îl sărută.) Sînt murdărică ? Dar unde, Sfinte Simioane, poți găsi oameni curați ca lacrima decât acolo unde omul nu mai e om, și e sfînt, ca orbul... ori e încă neom, ca puștoaicele astea ce n-au nici țîțe cum trebuie, ori e sărit de pe fix, cum era ea... O, nu fi atît de dus pe gânduri. Te-ai luat după prostiile lui Marian... cu împăratul și împărăteasa din poveste, care nu aveau copii... O să-ți fac ! Deși nu sînt necesari... Ce crezi că noi sîntem necesari cuiva, are tîrfa asta de natură nevoie de noi, sîntem noi scopul ei?... Ciuciu-penciu ! Omul n-a intrat în planul ei cincinal, n-a fost planificat în burta ei... A ieșit așa... Și deci n-avem dreptul nici cît negru sub unghie să fim triști ! Într-o zi... (fredonează) se va destrăma iubirea noastră... (Patetic, ironic.) Tot vom muri, trupul care am fost cîndva împreună se va face țărină... Ești angoasat !... (Ride.) Ai probleme cu producția ? Raiul e angoasat, bre, mîncat de mușegai ?... Stai bine ! Un rai cu două fețe : a) cu grafice implinite la creșterea porcinelor, cu porumbul cules la timp și trimis în silozuri... b) cu porci falși, de hirtie, de hirtie, cu sfecla și porumbul în cîmp ! pînă dincolo de decembrie... (Ride.) O întreprindere europeană, ca o farmacie, și o cocină în care se fură ca în codru... (Ride.) De ce ești speriat ? Vezi că și eu te pot pisa la cap ca Marghiolița ? (Îl sărută.) Te-am păcălit, iubitu!e... (Ionel pleacă în urma lui Sorianu.) Ah, fetelor, cînd l-am cunoscut eu pe Ionel la cabana „Trei brazi” era întuneric beznă, așa că n-am știut cînd a intrat în cameră dacă este bărbatu-meu sau vreun hoț... (A intrat Marian.)
- VIANA : De ce nu l-ai strigat pe bărbatu-tău pe nume ?
- DIDA : Mîncam covrigi, aveam gura plină, și nu voiam să se sperie, oricine ar fi fost, și să facă infarct... (
- MARIAN : Deci ai fost la vînătoarea de mistreți... Perfect... Te-ai inițiat în tainele lumii. Da ?
- VIANA : A dormit la cabana „Trei brazi”.
- MARIAN : Vatră a sacralui...
- DIDA : Termină ! Am luat seara trei butelii de „Fetească”, puse la rece în Izvorul Caprei...
- MARIAN : Alt spațiu al sacralui... Și n-ai tras cu pușca ?
- DIDA : Am doborît cinci mistreți.
- MARIAN : Cinci stihii, cinci arătări venite din altă lume... Deci din acea noapte l-ai...
- DIDA : Da, l-am respectat foarte mult pe Ionel. Dar și pe tanti Marghiolița. Așa de mult i-am respectat, încît, în noaptea următoare cînd Ionel a dat din întimplare peste mine în patul lui și a urmat ce-a urmat, eu nici nu i-am spus că nu sînt Marghiola...
- (Marian iese.)
- LIANA : De ce ?
- (Fetele o îmbracă pe Dida mireasă.)
- DIDA : Ca să nu se supere Ionel. Tanti răcise și plecase acasă și eu nu puteam să-l supăr, să-i spun că ea a răct...
- VIANA : Din respect pentru tanti Marghiola... (Îi face semn lui Gelu să plece. El coboară dintr-un dud și pleacă.)
- DIDA : Desigur. El se tot bucura, zicea : „Draga mea, ești mai tînără ca oricînd !” Și eu n-am vrut să n-o creadă pe nevastă-sa mai tînără decît era în realitate...
- LIANA : Da, vād c-ai ținut foarte mult la ea.
- DIDA : Am ținut la ea ca la mine. Și mi-am zis că trebuie să-mi arăt dra-

- gostea față de ea ori de cite ori mi se va ivi prilejul. Căci, fetelor, noi femeile avem datorია să ne ajutăm unele cu altele... (*S-a înserat. Înainte de a pleca, Gelu a aprins luminile în lampioanele colorate.*) Eu am înțeles-o pe Marghioala, de ce s-a... Păi noi sintem, fetelor, niște necioplituri... (*ride*) pentru gingășia inimioarei ei... Și a sta printre noi era ca o'condamnare la moarte în fiecare ceas, mereu, fără sfârșit... O, vine Romanița... Azi tragedia... Eroii n-au bicepsii încordați și vocea răgușită de urlat... Priviți fața tăcută a fetei care... și care după... (*Iese, urmată de Viana și Liana.*)
- ROMANIȚA (*intrind*): Se poate muri de foame, dar niciodată nu se poate muri din prostie...
- MARIAN (*care intră în urma Romaniței*): Vorbești de ele? De tine, de mine? Tristețea este o formă de adaptare... Omul este o ființă cosmică, draga mea... „Soarele și luna mi-au ținut cununa...” Cunoști. Nu doar la moarte ne ține cununa, ci la fiecare pas, în fiecare clipă... Influențează omul — nu doar cercurile copacilor, zbučiuimul mării, fluxul și refluxul... Așa că bolile țin de niște legi mai... Și medicamentele sint uneori nocive, mai ales prin intensa lor folosire... (*Romanița ia un medicament.*) Trebuie ridicată rezistența organismului față de agresiunea bolii, dar trebuie și... cosmopolul...
- ROMANIȚA : Du-te.
- MARIAN (*o vede neliniștită*): De ce?
- ROMANIȚA : Te rog să pleci... Vezi ce face Sorianu, tata... Du-te! (*El iese.*) Cine e? (*Se îndreaptă spre tufele de trandafiri din stînga.*) Cine e?
- MARGHIOALA (*apare în rochie lungă, neagră*): Eu.
- ROMANIȚA : Mamă?!...
- MARGHIOALA : Ce te miră?
- ROMANIȚA : Credeam că ești...
- MARGHIOALA : Sint.
- ROMANIȚA : Înnebunesc! Tocmai mă îmbrăcasem să merg la...
- MARGHIOALA : Foarte bine, îți stă foarte bine cernită... Am venit să te iau pînă la cimitir...
- ROMANIȚA : Mamă! (*Bate cu pumnii în masa de lemn din dreapta, de sub dud.*)
- MARGHIOALA : Lasă scenele penibile! Ce faci?
- ROMANIȚA : Vreau să mă trezesc. E un vis îngrozitor.
- MARGHIOALA : Nici vorbă... Hai, sint așteptată... 'Mă așteaptă lumea, dragă... (*O ia de mînd.*) Vezi să nu uști să plîngi, face impresie bună. Dar să nu scîncești prea tare, să te doară înima... (*Privește stupii din dreapta.*) Albinele, dragile, s-au culcat... În fagure dulce
- și zidesc ele trintorii... De ce tremuri?
- ROMANIȚA : N-ai...?!
- MARGHIOALA : Ba da, fetița mea, nu-ți fie teamă, n-o să te mai deranjez, o să poți munci în străinătate, Sorianu o să vă dea recomandări grozave... Eu ce să-ți las moștenire, draga mea? Ți-aș lăsa gutuia asta galbenă (*i-o întinde*), dar ea putrezește. Stupii? Da, da, deși în fiecare stup există un mausoleu al trintoriilor. Ți-aș lăsa un cocoș de munte, o rîndunică, o barză... Păsările zboară cînd sint fericite. Eu n-am zburat niciodată, oamenii nu sint păsări, fato... Și să nu plîngi, te rog, să nu plîngi cînd o să-mi speli singele de pe pietre... Și să fii fericită, să te împaci cu Marian și să ai băieți și fete... Să le dai nume de păsări, cum eu ți-am dat nume de floare, Romanița...
- ROMANIȚA : Taci, taci, ce, ești perfecțiunea absolută?! (*Marghioala o prinde în brațe și o sărută.*) Ce faci, mamă? (*Se zbate.*) Ajutor!
- MARGHIOALA : Nu striga, nu te aude nimeni... (*Romanița plînge.*) Nu plînge, faci riduri și te urîțești...
- ROMANIȚA : Te-ai făcut... strigoi? Și-ai venit înapoi?
- MARGHIOALA : Încă n-am plecat... O să plec cînd vreau eu, doar nu mă duc la o sărmană casă de nebuni... Vreau să mai privesc o dată ceștile de ceai pe care mi le-a făcut cadou taică-tău. Și luna... Și dudul din fața casei. Și ursulețul pe care ți l-am dat cînd ai implinit trei ani. Vino să te sărut...
- ROMANIȚA : Nu, mi-e scîrbă de pielea ta de broască, de buzele tale reci...
- MARGHIOALA : Nu mă mai iubești de cînd te-ai hotărît și tu... că locul meu e în spital... Nu scîrbă ți-a fost de mine, ci jenă, de ce spuneam despre... Teamă! Că vă compromit... cariera!...
- ROMANIȚA : Te-am iubit, mamă.
- MARGHIOALA : Minți!
- ROMANIȚA : El a vrut...
- MARGHIOALA : Toți trei...
- ROMANIȚA : Și ce vrei acum?... Ca pierind tu, puritatea purităților!... Nu mă mai strînge de mînd, nu mai arăta că în mijlocul nefericirii tale tu mă iubești, cum m-ai iubit mereu!...
- MARGHIOALA : Ți-aș lăsa și șapte alune... (*I le întinde.*) Ți-aș lăsa și o lacrimă într-o batistă albă, dar lacrima mea e de jar și-o să ardă batista... (*Vrea s-o sărute.*)
- ROMANIȚA : Nu! Nu! (*O prinde de mîini.*)
- MARGHIOALA : Hai, sugrumă-mă...
- ROMANIȚA (*dispărînd cu Marghioala în stînga*): Am!... omorît-o... (*Revine, își șterge mîinile cu frunze de dud.*) Ajutor!

- MARIAN (vine) : Ce-i ? !
 ROMANIȚA : Mama... am... am !...
 MARIAN : Ești răvășită, draga mea, ia un calmant... (Ii dă.)
 ROMANIȚA : A vorbit cu mine...
 MARIAN (lui Ionel, care apare) : E obosită... Inconștientul nostru, tată so-crule, ne rezervă surprize...
 IONEL : Și Cristofor e legat tot de cioa-cele tale ?... Uite-l că-l aduce Gelu... (In căruciorul său, Cristofor ; de că-rucior sînt prinse mai multe uriașe baloane meteorologice ; orbul parcă plutește, cu cărucior cu tot.) Vezi să nu zburăți împreună în cer ! (O min-giie pe Romanița.) Bine-ai venit, Cris-tofor ! Te-ai însănătoșit ? (Cristofor nu răspunde. Apar Viana și Liana.) Fetele astea de-abia te-așteaptă să te ia la muncă... (Suride și iarăși o min-giie pe Romanița pe păr.) Tot mai crezi că focul e începutul și sfîrșitul lumii ?... Da, și Marghioala începuse să vadă mistreți cu ochi de foc... Stai pe tron, ca un împărat ! Pe tronul nemuririi...
 CRISTOFOR : Bătrînețea îi aduce pe toți pe tronul ăsta al nemuririi... (Viana îi toarnă un pahar cu vin.) Ne dați vin... (Soriano și Cleopatra apar, ieșind din casă ; Cleopatra fredonează o aric de operă.) Ne cîntați... (Liana îi pune confetti pe cap, îl îmbracă în ghirlande din hîrtie creponată.) Ne îmbrăcați în flori... (Viana i-a pus în brațe și pe umeri flori.)
 SORIANU (ciocnind paharul cu Cristo-for) : Sănătate ! La mulți ani !
 CRISTOFOR : Mai ar trebui doar să mă împăiați... să mă umflați ca pe o tobă...
 LIANA : Miine te luăm iar cu impru-mut... (ride) decît să stai nefolositor acasă... Priviți în ochi orbul care vede ! Aveți milă, și Dumnezeu va avea milă de voi !... (Ride, împingînd căru-ciorul.)
 GELU : Vezi că de-i dau drumul la ață, zbori și tu cu el în cer !...
 ROMANIȚA (lui Marian) : De ce nu în-cetează cirul ăsta ? !
 MARIAN : Dragă mea, înțelege-mă... e ceva vesel... pentru fetele astea... Or-bul, destinul orb ajuns să cerșească... un cerșetor luat cu împrumut, să ia bani pe el... e ceva grotesc ! Dar viața e complexă. Trebuie s-o iei cum este... să te mai destinză... Cu mama... o, acele clipe incredibile... Inconștientul cuprinde în el... mă-nțelegi ? (Ii dă un pahar cu apă, de la fîntina din dreapta.) ...Ți-am vorbit eu și despre gene... E ceva, ceva... înscris, ca o schemă a ce a fost... și a ce va fi... Dar nu trebuie să-ți fie teamă, ești surmenată...
 SORIANU (îi toarnă vin lui Gelu) : Bea, o dată trăim ! Ori nu-ți place ?
 GELU : Vinul e bun... dar dacă aglome-rezi paharele, te doare capul... (Roma-nița iese, împreună cu Marian.)
 SORIANU : Știți că Bulă a fost întrebât la școală cit fac șapte ori șapte... „Patruzeci și nouă“, a răspuns el. „Și cum ai socotit ?“, l-a întrebât învăță-toarea. „Simplu : șapte ori zece fac patruzeci, și cu nouă, patruzeci și nouă...“ (Ride singur.)
 GELU : Nu-i bine să aglomerezi paha-rele... că ori cazi sub masă, ori rizi singur... (Apare, venind din casă, Dida, mireasă.) A ! Am început să văd mirese !... Frumoasă...
 SORIANU : Dacă o femeie este privită în același timp de trei bărbați, se face de trei ori mai frumoasă... De cinci...
 GELU : Și dacă e dorită ?...
 SORIANU : Mare păcătos ești ! Norocul tău e că eu sînt un om democrat, popular... (Ride.) Să mergem înăuntru, se răcește mîncarea ! (Intră în casă, pe rînd. Ionel rămîne mai la urmă. Cleopatra țipurește. Gelu a legat ba-loanele de creanga dudului și a îm-pins pe ușa casei lui Ionel căruciorul în care se află Cristofor.)
 IONEL : Hai, vino ! Știu că ești aici. Ai fugit din spital, unii au crezut că te-ai dus la văgăuna de lingă Piatra Scri-să... Ca să te sinucizi... Prostii... Ai speriat-o pe Romanița, nu mai sta ascunsă în grădină. Imbecilul de Ți-clete a zis că te-a împușcat cineva acolo... sau din întîmplare... (Se ener-vează.) Vino ! Ce mai aștepti ?
 MARGHIOALA (apare) : Nu există în-tîmplare...
 IONEL : Da, da, nici această întîmplare nu-i întîmplătoare... Ai venit să-mi strici nunta.
 MARGHIOALA : Nu m-ai înțeles...
 IONEL : Cum să nu ? Altcineva ți-a mî-nat pașii aici !... Da, probabil dracul ! (Nervos.) El e responsabil de întîm-plările prin care trecem.
 MARGHIOALA : Nu el, și nu te enerva. Tot nu mai poți schimba acuma nimic... (Amintindu-și.) Cum îmi mîn-giaii părul, și cum leșinai în brațele mele, urlînd : „Doamne, ce bine e ! Doamne, ce ferice !...“
 IONEL : Doamne, ce desfrîinare ! Asta ai fost, o isterică. Dar acum părul tău s-a coclit, e moale, fără vlagă, și pin-tecul tău a secat...
 MARGHIOALA : Jignește-mă, iubitele, căci nu pe mine mă umilești, ci-ți bați joc de timpul care ne-a ofilit și m-a jecmănit de singele meu cald și de tinerețea mea...
 IONEL : Și de nebunia ta.
 MARGHIOALA : Insultă-mă, asta mă în-cintă, căci nu din vina mea am îm-

- bătrînit. Dar tu din vina ta pupi de-
suri mari și sus puse... ca să arăți că
încă mai ești tinăr. Nu vrei să arăți
că și pe tine s-au așezat ceșurile.
- IONEL : În capul tău s-au așezat ceșu-
rile și bruma. Urăști tot ce nu vrei
să înțelegi. Te-am iubit, cîndva, e
drept... Dar acum nu ne mai potrivim,
nu mai gîndim la fel.
- MARGHIOALA : Cu iapa tinără a lui
Soriano gîndești la fel ? Pentru min-
tea ei te bagi în păturile ei, nu pen-
tru pulpele ei și pentru scaunul lui
taică-său ? Asta merit eu la bătrîne-
țe, din partea ta... să-mi rizi în nas
și să mă înfunzi la nebuni ? Dar e o
nebulie, că eu văd nedreptatea ce mi
se face, batjocura ce se aruncă peste
mine ? Dacă nu este Dumnezeu în
ceruri care să te vadă și de care să
te temi, nici în tine nu mai există nici
o umbră de lumină... ? Nici un licăr de
cinste ? Mi-e greață cînd te văd și te
aud...
- IONEL : Vomează, și-o să-ți treacă.
- MARGHIOALA : Nu pot...
- IONEL : Doar nu ți-e greață c-ai rămas
grea... (Ride.) Nu mai e cazul. Toți
hormonii din tine s-au stîns, au ră-
mas numai diavoli. Răcnește !
- MARGHIOALA : Așa mi-a mai spus și
fie-ta...
- IONEL : E a ta, din burta ta a ieșit.
- MARGHIOALA : N-ar mai fi ieșit...
- IONEL : Doar nu voiai s-o porți toată
viața în tine, ca pe-un dovleac ? (He,
he.) Și pe ea vrei s-o nenorocești ? O
să-i dai foc, cum mi-ai da și mie ? !...
- MARGHIOALA : Tu n-ai arde...
- IONEL : Atît sînt de lipsit de suflet ?
Ha, ha, zarurile au fost aruncate ?...
O să ne... Ce ?... Ce, tu te crezi ce ?...
Inevitabilul, cum ar zice prostul de
ginere-tău ? Ingerul cu sabia ? Al
morții ?... (Ride.) O să faci chiar ce
nici nu vrei, nici măcar libertatea asta
nu mai ține de puterea ta, de a ne
da la rațe, tăiați bucățele ? De ce nu
ești demnă, să te despartî... civilizată,
de cineva pe care l-ai iubit ?... Am
putea rămîne prieteni, doar nu sîn-
tem primii oameni care nu se mai în-
țeleg și... Doar n-o să mergem și în
mormînt în același sicriu ! Ce-i furia
asta, a instinctelor tale de cățea ? Nu
mai ai un dram de judecată în căp-
șorul tău ? Ce turbare oarbă urlă în
tine și crește de nu-i mai poți pune
friie ?... Urlă în tine neamurile tale
de ?... Și poți face orice ?... Orice ? !...
Nu mai e în tine nici cer, nici soare,
nici rai, nici iad, totul e o învîlmă-
șeală ?... De ce mă privești așa ? Vrei
să spui că ne-am cununat la popă
și-am divorțat la tribunal ? Pe ascuns
am fost la popă, ca să-ți fac ție o
plăcere... Dar și în Italia, fleacurile
astea... (Caută o soluție ca să nu se
- apropie de împietrirea ei.) N-ai vă-
zut „Divorț italian“ ? (Ride.) Ce-am
ris amindoi...
- MARGHIOALA : Să se aprindă patul în
care o să te-ntinzi cu ea !
- IONEL : Ieftin ! Să sperăm că n-o să
fie un incendiu banal... O să pui și
motorină ! Acumulezi ură ca o... bate-
rie... Crezîndu-te trădată ! Victimă !
Ah, dragă, delirurile astea revendica-
tive... revendicări de proprietate, de
drepturi, ideologice... Deliranții visea-
ză chiar noi sisteme politice... Of, ge-
lozia, infidelitatea... Mai bine te-ai
duce de unde-ai venit ! (Se aude,
printr-o ușă deschisă, muzica de la
nuntă, mai consistentă.) Erotomania,
delirul de a fi iubit !
- MARGHIOALA : Mă calci în picioare.
- IONEL : Ce-ți calc ? Sufletul ? Și o să mă
împuști cu sare ? Sau o să te arunci
în ripă ?... Ce rusine... De ce nu vrei
să înțelegi că vîrsta se așază mai
grea pe o muiere, decît...
- MARGHIOALA : ...pe un șoim ca tine...
- IONEL : M-am săturat să-mi freci ri-
dichea de dimineața pînă noaptea.
- MARGHIOALA : Deci nu ea te cheamă...
irezistibil, ci eu te alung !
- IONEL : Exact.
- MARGHIOALA : În sfîrșit, mai spun și
eu un adevăr.
- IONEL : Da !
- MARGHIOALA : Da, dar tu, iubitate, nu
carnea mea de-acuma o batjocorești,
plecînd în brațele ei... Tu-ți bați joc
de noaptea nunții mele cu tine !
- IONEL : Fost-ai lele cînd ai fost... Nunta
batjocorită ? ! N-a mai rămas din ea
decît o fotografie ștersă de ani...
- MARGHIOALA : Dar în mine nu s-a
șters noaptea nunții mele.
- IONEL : Vorbe ! Ca să mă îndupleci să
rămîn legat de piciorul patului tău.
Nu mai pot ! Am tăiat așa... Sînt li-
ber. Omul e liber să iubească de cîte
ori poate iubi ! Doar n-o să mă obligi
să mint că mă mai cheamă spre tine
șțele tale pleoștite ? Omul e făcut să-i
placă tinerețea, singele fierbinte, nu
stătut, ca al tău... Deși se spune, he,
he... că găina bătrînă face ciorba
bună. Minciună ! Găina bătrînă nu
face ciorba bună ! (O acrește, cum mă
acrești și tu... Du-te... la dracu-n praz-
nic ! Să ne lași să trăim !) Din cauza
ta nu ne mai putem bucura de viață !
- MARGHIOALA : Vă încurc.
- IONEL : Ne omori zilele...
- MARGHIOALA : Atunci ar fi mai bine
să vă omor de tot... (nu doar să vă
încurc, ca o curcă beată... Curca bă-
trînă nu face ciorba bună.) Și amin-
țirea mea v-ar încurca...
- SORIANU (iese din casă, cam pilit. Cleo-
patra îl ține drept, îmbrățișîndu-l. Il
gidilă mereu): Ionele... ginerică !
(Chîțcăie, gidilat.)

- MARGHIOALA : Aplaudă-l, cum îl aplauzi la toate adunările voastre.
- SORIANU : Generică, auzi ce zice generic-tău, că, virgulă, călătoria noastră la combinatul de porcine de lângă Galați a fost o... revelație !... O cunoaștere... (*Chițcăie.*) O vibrație extraordinară, o trăire... o inițiere într-un timp absolut...
- MARGHIOALA (*intrind în umbra copacilor din stînga*) : Spune-i că ai trecut cu ajutorul permanent al primarului Sorianu la modernizarea procesului de producție...
- SORIANU : De fapt nu se spune combinat de porci... ci întreprinderea de stat pentru creșterea și îngrășarea porcilor... ISCHIP...
- MARGHIOALA : Sarcinile de plan se concretizează în 17.100 tone de carne porc viu livrată fondului de stat, 2000 capete scrofițe pentru popularea unor unități noi... Hai, spuneți ! 8000 capete grăsuni, la dispoziția Consiliului popular...
- SORIANU : Cum stai cu graficele de montă ? Am aflat că din totalul de 16.100 monte necesare în perioada actuală, ai realizat doar 13.788 !... Nu e bine ! Auzi, Marian lăsa să se înțeleagă că... la Galați... am pătruns în taina magică a creșterii porcinelor, nu. Doamne ferește, a vreunui munte verde și sacru...
- CLEOPATRA : N-a fost taică-său cumva... legionar ?...
- SORIANU : Nu, i-am citit dosarul. Sănătos dosar ! (*Lui Ionel.*) Ai grijă în furajarea tineretului porcine...
- MARGHIOALA : ...să folosești premixuri antistress, în vederea evitării crizei de întărcare...
- SORIANU (*care se spală pe față la robinetul din curte, ajutat de Cleopatra*) : Ai spus ceva ?... Auzi ! Marian zice... că Galațiul ar fi buricul lumii...
- MARGHIOALA : Delfi, a spus.
- SORIANU : Dar de unde pină unde ?
- MARGHIOALA : Da, așa este, centrul vieții spirituale... Ei au ferme de selecție pentru rasa Landrace... Folosesc încrucșarea tetrarasială... rasele Hampshire și Duroc. Și tu intrînd acolo cu pășus, te-ai și simțit purificat... Acesta e noul mit... miticul... (*Ride cu hohote.*) Te-a adus cu ea la spital, ca pe-un cățeluș, să zici da și în fața mea la planurile ei... Este ?
- IONEL : Mă nervezi !
- MARGHIOALA : Asta și vreau. Să arăt că... mai sînt și eu bună la ceva !
- IONEL : Cum îți închipui că după ce m-ai sictirit atîta, aș mai putea sta la masă cu tine ? (N-am o fărîmă de conștiință ?) Dar eu nu vreau să-ți tai gîtul cu cosorul, cum vrei tu să-mi taie mie... cu coasa !
- MARGHIOALA : Cu ce meriți !
- (*Apare în pragul casei, mireasă, Dida.*)
- IONEL : Dar nu sîntem un singur trup, legați pentru vecie...
- MARGHIOALA : Dar cînd te-am scăpat de la moarte, eram un trup și-un suflet... (pe vecie...) Cînd a vrut să-ți umple țeasta cu gloanțe, cînd m-am pus cu țitele astea înaintea gîlțului...
- IONEL : O, forța atotbiruitoare a dragostei... Atunci... și acum... cînd și înjosită, mă mai vrea, mă mai iartă... Nu-mi scoate ochii cu niște povești odioase... și cu acele vremuri odioase...
- DIDA : Ionel !
- MARGHIOALA : Nu eu am făcut vremurile alea.
- IONEL : Dar nici eu. Erai angajată în trupele de securitate...
- DIDA : Tată, unde e bărbățul meu ?...
- CLEOPATRA (*despre Sorianu, care a adormit într-un fotoliu*) : Lasă-l un pic, a așipit... Astăzi a avut sarcini grele.
- DIDA : Ionel ! (*Îl caută prin dreapta, prin grădină.*) Te pomenești că s-o fi dus să vadă purceii noi născuți... Ionel !...
- MARGHIOALA : Eram... fiindcă-mi omoriseră tatăl ! L-au tăiat cu barda și l-au dat la porci. Venise din război... Și cînd a cerut un sac cu făină...
- IONEL : Ei, și ? Fusesse secetă...
- MARGHIOALA : Cum, ei, și ? Era o dorință a lui... de a fi mai bine în România ! Era o chestiune politică ! Așa vorbești tu despre tatăl meu ? Pe el l-a durut soarta clasei sale...
- IONEL : Lasă, lasă, nu mă prelucra... Să nu răscolim morții... (*Ce-a fost, s-a dus.*) Nu mai înviază nimeni.
- MARGHIOALA : Oare ? Nci primul meu soț, pe care l-am... pentru tine ?
- IONEL : Ai ucis din dragoste, bravo ! Și acum... cînd dragostea ta a fost distrusă... O să se transforme în crimă ? Da... mai sperai, în delirul tău... Erai în culmea fericirii... Și eu am făcut să te prăbușești... te-am băgat la... Și te-a apucat ciuda ! Și-acuma vrei să te răzbuni. Frumos ar fi ca și acum cînd... suferi... să-ți păstrezi, tu, calmul, mareația !... Dar e imposibil. Ciclul e complet... Orgoliul tău... dorința... speranța... și coasa ! Draga mea, nu te mai țingui, motorul, ca să zic așa, acțiunilor tale nu e iubirea, ci ura...
- DIDA : Ionele ! (*Îl vede. Vine spre el.*) Ce crezi c-am găsit ? Sabia lui Napoleon... (*I-o arată.*) Ce făceai aici ? (*Marghioala se retrage în umbra duzilor din stînga.*)
- IONEL : Intră în casă...
- DIDA (*aruncă sabia în stînga, îl îmbrățișează*) : Tot te mai urmărește amintirea scroafei ăleia ?... (*El e uitat.*) A scroafei ăleia împușcată de Țiclete... Doamne, cât a suferit pentru ea Mar-

- ghiolia ! Să intri la nebuni pentru o...
Ce minune, tu, Ionele ! Distrugerea...
unui mistreț, ca și propria ei... (*Îl să-
rută.*) Totuși, Marghiolia te iubea,
dacă ea și după ce noi... he, he, he...
- IONEL : Taci, te rog...
- DIDA : De ce să tac ? Se milogea, bă-
buța...
- IONEL : Nu era o băbuță !
- DIDA : Glumesc. Iartă-mă și tu, ce dra-
cu ! Dar după ce i-am ras și eu cî-
teva peste bot... și-ai umilit-o și tu
destul, de ce să nu recunoști ?... Ea
tot voia cu tine, tu, Ionele ! Mă și mir
că mai era logică, tu ? ! Eu îți-aș fi
dat de mult în cap cu un satir... (*Ride
și-l sărută.*) Doamne, greu mi-ar fi
fost să simt pe pielea mea cum se
destramă... fericirea mea... (sufletul
meu)... Că și voi, duri, ce mai ! Ca să
nu vă compromită, zdup cu ea la...
Crezi că n-am înțeles mișcarea ?...
Mai bine o umflați bine... sau o împă-
iați... și o legați de baloanele astea,
și-i dădeți drumul... să-și ia zborul
în eternitate... (*Moare de ris.*) Hoaș-
ca... (*Marghiola vine din stînga și o
străpunge pe Dida cu sabia, de mai
multe ori. Dida țipă.*) Ionele ! Tată !
Mor !
- IONEL : S-o ducem la spital... (*O ia în
brațe.*) Unde e mașina ? (*Marghiolei.*)
Ești plină de sînge !
- MARGHIOALA : Tu n-ai omorît nici o
muscă. (Tu doar te-ai înfruptat din
victorii ! Profiturile ! Îmbughezitule !)
Nepătature ! Tu doar te-ai ghiftuit din
crimele mele !
- IONEL : Ai fi în stare să-ți omori și
copiii ? Unde e mașina ?
(*Cleopatra vine lingă el, și ies prin
dreapta.*)
- SORIANU (*trezindu-se, pleacă în urma
lor*) : Dar ce s-a-ntîmplat, dragă ?
Chiar așa te-a deflorat în noaptea
nunții ?... (*ride*) ...de e nevoie de me-
dici ?... (*A țesit.*) A murit ? Nu... Să
mergem... (*Se aude o mașină dema-
rînd.*)
- ȚICLETE (*vine din casă, urmat de Gelu.
Marghiola dispăre în stînga*) : Ce
crezi că s-a-ntîmplat la ?... nu spun
orașul !... Că alegînd cu mare grijă o
gamă variată de produse, supermaga-
zinul de pe strada... nu spun care !...
a deschis un etaj... fără cumpărători...
(*Ride.*)
- GELU : Ei, e bine... e bine... Anul ăsta
e bine, e un an mediu...
- ȚICLETE : Cum... un an mediu ? !
- GELU : Adică mai rău ca... și mai bun
decît în... (*Țiclete moare de ris. Cu
spatele la sală, se va ușura într-un
boschet.*)
- FRÎNCULESCU (*urmat de Marian, se va
duce și el lingă un boschet. Toți băr-
bașii vor sta cu spatele la public... Ie-
șirea fiecăruia din casă întărește pen-*
- tru citeva secunde muzica*) : O acriță
care se credea... însetată de sînge...
Și de dreptate !... (*Apare și Aurelian.*)
I-am spus : „Nu te-ai atins de nimeni,
totul e o închipuire a ta”. „Și nunta ?”
„A, ea e o altă fantezie...” Vorba vine,
fantezie ! Sint periculoase mamele
astea abandonate, soțiile părăsite...
Actrița umilită, în prăbușirea ei a de-
venit mai stăpîină pe ea, mai liberă...
MARIAN : Erau clipele cînd din întune-
ricul din ea urcau acele strănii și ne-
cunoscute strigăte și impulsuri, cu ne-
putință de potolit, vulcanul erupea...
de dincolo de puterea ei de a-l opri...
Și a ucis pină la urmă ?
- AURELIAN : Ca și suferințele Mar-
ghioalei...
- ȚICLETE : Pe fuvîntul meu că te-am
crezut intrigantul intriganților... Cu
povestea cu soții Chivescu... Dacă tu,
totuși, ai pus totul la cale, ca să se
ducă dracului șandramaua și...
- AURELIAN : Și să-i iau locul regelui Io-
nel ?... Mai bea țuică de Bihor, vîd
că-ți dă idei.
- FRÎNCULESCU (*lui Țiclete*) : Marghiola
mai spera să se-nțeleagă cu... să fie
ca înainte, egali, demnă... Dar află că
urciorul nu merge de multe ori la
apă ! Voința nu mai poate ține în
chingi...
- ȚICLETE : Eu de cînd spun că tristețea
omului, condiția lui... este neputința
lui în fața... cum le-ai spus ? Impul-
surile alea criminale... Eu m-am ferit
în ultima vreme de cusca ! Îi luceau
ochii ca ai... Și-ar fi fost în stare în-
tr-un moment de mîndrie ieșită din
țîțini... să-ți spintece scăfirlia ! Mai
bine vîdud ! (*Lui Gelu.*) Tu ai fost
căsătorit ?
- GELU : De șapte ori.
- ȚICLETE : Da ? Înseamnă că în viața ta
ai cunoscut multe femei !
- GELU : Șase. Căci cu una m-am însu-
rat de două ori.
- ȚICLETE (*vesel*) : Uite, domnilor, dom-
nul acesta s-a culcat cu mai puține
femei, față de cu cîte s-a căsătorit !...
(*Intră în casă, plini de voie bună.*)
- MARIAN (*rămîne mai la urmă*) : Și dacă
ești departe, tu tot ne-ai zărit... Am
știut c-aveai al șaselea simț, vedeai
invizibilul...
- MARGHIOALA (*apare din stînga*) : Ce
genere învățat !... Tu erai măsura lu-
mii, mi-am zis, tu erai măsura dra-
gostei și-a urii... Căci pricepei ce
simțeau... Și numai tu mă puteai sal-
va... El s-a vîndut pentru bani de tî-
năr, mi-am dat seama... Nici o cre-
dință ! Doar parale... Dar nu pricepea
nimic... Eu toate le-am pus la picioa-
rele lui, părinții mei au putrezit în
pămînt, unde să mă duc ?... Mai bine
mă băga la închisoare, decît la ne-
buni... Și tu ai știut asta, Marian. Casa

mea era nebunia mea, țara mea era nebunia mea... Nu, nu, și tu ai știut asta. „Nu poți scăpa de Dida?” — l-am întrebat... „Chiar ești strins cu ușa? Fugi cu mine în lume, dacă te are cu ceva la mână, și n-o să te mai afle...” Și el a zis 'c-o să-l ajungă și-o să-l distrugă, și-o să vă distrugă și pe voi... Dar tu știai că el mințea, că vinduți s-o duceți... bine... (Ride.) M-ați vindut, este? Dar și mai rău e că el și-a vindut singele... și și mai rău e că și-a vindut... cum îi spui tu?... Conștiința. Pe care și tu ți-ai vindut-o, dar tu ești mai ticălos ca el, că nu ești prost... Comerț cu carne de porc, cu carne de om, comercializati... În străinătate ai fi bun, ți-ai vinde bine cunoștințele... Te-ai obișnuit să-ți comercializezi tot ce-ai... (Apare, din casă, Romanița.) Fata mea! Ce zici de-o asemenea piesă, în care să joci și tu?... „Comercializarea conștiinței...” Și eu sint vinovată, da, de soarta mea, de soarta voastră, de a lumii, de a țării!... Trebuia să trăiesc altfel, să nu ajung aici... o mamă odioasă... Trebuie să piară odraslele unei mame odioase! (Se apropie de Romanița.) Cînd te-am adus pe lume, cînta cucul în teiș, era o lună... ca un galben de mireasă... Parcă s-a dat jos din cer, să te vadă, să te urzească în lumina ei, în frumusețea ei să te cuprindă...

MARIAN (Romaniței): Mama a fost dintotdeauna mai sensibilă... candoarea primordială era în firea ei...

MARGHIOALA: Și mai ce? Și voi sințeti vinovați... Numai că voi nu vă simțiți vinovați. (Punînd mina pe Romanița.) Unde ți-a fost dat să mori? Nu în vârful muntelui, nu înghițită de ape, nu înghițită de vînt, nici de trăsnet lovită... De mama ta, care te-a scăldat, care te-a cîntat, care te-a legănat... Cine-o să te jelească? Păsările cînd o să ciripească? Frunza cînd s-o risipi, ea te-o pînzi?... Și luminare o să-ți pună luna galbenă de sus, luna care ca o mireasă te-a vegheat cînd te-ai născut... Și-o să te tîmnie negura cînd s-o îndesi... Nu te smuci, nu mai poți scăpa...

ROMANIȚA: Nu mă... mai bine blestemul tău să mă ajungă, pecinginea să-mi mînce obrazii mei fără rușine...

MARGHIOALA (suride): ...drumurile tale s-o țină pe sub drumurile berzelor, dar ale tale să n-aibă întoarcere...

ROMANIȚA: Aruncă blestem negru pe mine, să nu te mai văd nicicînd, nici de Sfîntul Paște...

MARGHIOALA: Asta poate-ai vrea tu...

ROMANIȚA: ...nici de ziua mea, de Sfînta Marie, nici de ziua cînd m-ai

adus pe lume și m-ai botezat... Dar nu mă omori, mamă...

MARGHIOALA: Să știu c-ajung cerșetoare și-o să bat din poartă în poartă, și nu te iert, chiar de tu mi-ai putea deschide o poartă. mie, oarbei, tot nu te iert, chiar de ți-ai frînge mîinile închinîndu-te, tot nu te iert, viperă pe care-am săturat-o cu lapte din țițele mele, chiar de-o să gemă gol peretele de pozele tale, gol, aerul, de tine, goală lumea, viața mea, de tine, chiar de-o să-ți urlu numele, Romaniță! și-o să-mi plesnească bojocii de plîns, și-o să mi se scurgă ochii de atîtea lacrimi, chiar de mi s-or usca vorbele în gură tot plîngîndu-ți numele, Romaniță... tot nu te iert!

ROMANIȚA: Bine, atunci cheamă și porcii, cu întunecatele lor rituri să mă scurme, cheamă cîinii turbați, și viermii turbați, să mînce din țițele mele tinere, pulpele mele să le infulece porcii, limba mea s-o mînce cotofenele, dacă asta te bucură...

MARGHIOALA: Gura, tîritură! Așa o să arate viitorul, cum sințeti voi? (Apare și Ionel.) Mai bine să vină pustiul! Mai bine să mi se stingă singele! Pentru asta am suferit eu, și am ucis, ca să vă coțâți voi, plini de blînurî, de vin, și scupînd pe cine-am fost eu, și pe viața pe care-am trăit-o eu?

IONEL (lui Marian): Mai bine am pune mina pe nebună...

MARGHIOALA: Nu încercați?... Am mîncat marmeladă cu mămăligă și...

ROMANIȚA: Nu ne mai împuti capul cu suferințele dumitale... A fost!

De-atunci oamenii au coborît pe lună!

MARGHIOALA: Și eu ce-am cîștigat din asta? Îmi mingii tu părul albit cînd pleci la...

MARIAN: Noi te iubim altfel, mamă...

MARGHIOALA: Știi că minți...

IONEL: Puteai să te mai școlești și tu... nu să rămii o troglodită... o isterică!...

MARGHIOALA: M-ai îmfundat în casă, urcat în funcții... Ca să nu te-ncurc, și să cresc copiii... Bine că ești de față, sub ochii tăi să piară urmașii singelui tău...

IONEL: Nu!... Fac tot ce-mi ceri... Ce-re-mi chiar viața...

MARGHIOALA: E prea puțin... Mai ales c-a murit și cățeaua primarului... Să simți pînă în rărunchi nelegiuirea (trădării tale)... Și să rămîi singur... (Îl înjunghie pe Marian), milog la bătrînețe, ca un ciine bubos, puțînd... (așa să te tîri prin lume)!

IONEL (Romaniței): Fato, fugi!

MARIAN: Unde?... (Se tîrîște în stînga.)

MARGHIOALA: Decît s-o pătească din cauza turbării primarului, mai bine... (O înjunghie și pe Romanița.) Privi-

ghetori, așezată-vă în leagănul ei... Cred că cîntați, în cîntec și în vise să se le-gene... (O sprîjină, o ia în brațe, în timp ce Ionel îl ajută pe Marian.)
...Plină de păpădii să se plimbe prin grădini... Nani, nani, puiul mamei, / Haide, pește. / De mi-l crește, / Și tu ta, rață, / De-l răsfață, / Și tu stin-că, / De mi-l culcă, / Și tu, somn / De mi-l adormi... (A ieșit cu ea în brațe, în stînga.)

VIANA (iese din casă, în șorț și maiou alb, îmbrăcată la fel ca Liana, de par-că acum ar veni de la sau ar pleca la o partidă de tenis. Dealțul, așa au fost îmbrăcate tot timpul. Cîntă): În luna mai, în luna mai, / Prin iarba raiului te plimbai... (O ajută pe Liana să scoată căruciorul afară, și să nu-l răstoarne pe Cristofor.)

GELU: O clipă, madmazelor! Să dez-leg baloanele... ca domnul Cristofor să poată pluti... Dar să nu dați drumul căruciorului, că...

LIANA: Ai furat baloanele astea, hoț de ciini! Dar ce nu se poate fura...

GELU: Atenție! Dacă nu manevrez bine... zbor și eu la cer... Da, madmoazelă, se pot fura și ouăle de sub cloșca de pe cer... (Ride, dar nu se descurcă, nu poate aduce ușor baloanele din stînga.) Parcă e mai greu... (Fetele au ajuns în fața scenei cu căruciorul. Cristofor privește orb drumul său — o pasarelă ce trece prin mijlocul sălii.) Baloane colorate, vise, zbor... Chestii... (O vede pe Marghioala în stînga.) Sărut-mîna... V-am furat din nou cățelul... Mă duc să vi-l aduc... Țineți puțin... (Îi întin-de curelele baloanelor; aleargă în casă: Marghioala e ridicată încet de baloane: rochia ei lungă, neagră, lungă, lungă, flutură, în timp ce ea dis-pare...)

VIANA (cîntă):

Cînd în mătase te-mbrăcai
Și flutur sfînt că te visai
Tu nu știai, tu nu știai
Raiul din tine că-l goneai...

LIANA: Hei, priviți! Priviți! (Fetele pri-lesc în sus. Vine și Gelu cu cățelul. Îi dă drumul.) Ce-o fi? Ce-o fi? (Se aude o tobă, se apropie niște lăutari cîntînd de zor.) Ce-o fi? (Intră Cleo-patra, țipurind.)

ȚICLETE (intră cu o ploscă în mînă): Repede. pușca! (Fuge în casă.) Măcar să economisim pinza... (Intră nunta, Dida, mireasă, Ionel, mire, Sorianu, Frinculescu, Aurelian etc. Țiclete apare cu pușca. Ochește, trage.)

CLEOPATRA: N-ai nimerit! (Ochește, trage. Ionel, la fel, Marian, la fel.) Hei

cineva a nimerit un balon... Cred că eu! (Îi spune Romanței.) Coboară, întunecat... (Mai ia pușca, mai trage.)

ȚICLETE: Eu am lovit în plin... (Ride cu hohote. De sus, peste ei, cad ba-loanele impușcate, uriașe, albe. Ei se dau în lături. Peste baloane, flutură, căzînd, un lung vâl negru.) La gunoi, la gunoi!... Acuma e nuntă... (Cleopa-tra țipurește. Baloanele și vâlul sint scoase în stînga. Nuntașii intră în casă. Din dreapta apare Mitru, cu o cazma pe umeri și cu un dud tînăr în mîna dreaptă.)

SORIANU: Totul va fi minunat! Toți vom bea, vom minca, vom dansa, vom fi fericiți!

GELU: Pe mine nu trebuie să mă mai prelucrați... Eu vă cunosc dinainte de moartea lui... Ce discursuri ne țineți despre viitor! Grozave. Ca să fiu sin-cer, cum v-am auzit atunci, cum m-ați convins! Eram sigur că socialismul se va face bine și foarte repede! În șase zile!...

(Nuntașii intră în casă, cu lăutari cu tot.)

LIANA (lui Aurelian, care a rămas pe trepte, în dreapta): Hai să te fac o partidă de tenis... (El refuză.) Sau o partidă de fericire... (Ride. Mitru a in-cepuit să sape o groapă în mijlocul scenei.)

VIANA:

Te legănai, te legănai
Ca frunza dudului din rai
Și nu știai, și nu știai
Că moartea-n tine o duceai.

LIANA (împinge căruciorul): Crima în tine c-o duceai... La dracu! Să ne distrăm! (Î-a pus lui Cristofor în bra-țe un braț de iarbă.) Orbul vinde fire de iarbă... Ca amintire a acestei zile... (apare din dreapta Lucian, ducînd de mînă un copil) ...a acestei vieți... Doi lei firul! Dăm și pe gratis! Iarbă!

GELU (îl ajută pe Mitru să pună dudul tînăr în pămînt. Aurelian îi privește de pe scări): Un pui de dud...

LIANA: Luați fire de iarbă... Cumpărați iarbă, cumpărați amintiri... din luna mai... amintiri de pe pămînt... amintiri din rai... Doi lei firul! (Împarte fire de iarbă. Pe bani, gratuit.) Și cîntați, cîntați...

VIANA:

Din frunza dudului cîntai
Sub luna nopților din rai
Și te plimbai în alb tramvai
Prin cartierul sud din rai.

LIANA (ia firele de iarbă din mîna lui Cristofor și le oferă): Luați fire de iarbă, oameni buni...

S F Î R Ș I T